

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Ju-
oslaviji 80 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljke in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokoni se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon šte. 50, upravnštva šte. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Vzhodna nevarnost.

Z naglimi koraki se bliža človeštvo spo-
padu dveh svetov. Vzhod hoče pravice, ki mu
grede. Ta volja postaja vedno močnejša in ni
več daleč čas, ko bo Vzhod igral v svetovni po-
litiki vsaj tako vlogo, kakor sedaj Evropa. Za-
pad pa krčevito brani svoje predprave in ka-
že zelo malo volje izpremeniti načela, po ka-
terih je vladal svet dosedaj.

Človeštvo so razdelile zapadne velesile v
narode višje in nižje vrste. Višji narodi bi naj
vladali svet in uživali sadove vsega človeštva,
da jih drugi narodi pa da so samo zato na svetu,
da poslušajo, trpijo in se žrtvujejo za višje na-
rode. Zapadnoevropski mogočnejši niso hoteli
niti slišati, a kaj šele izpolnjevati temeljno kr-
ščansko načelo, da so »ljude vsi bratje, bratje
vsi narodi«.

Toda za časa svetovne vojne so se navzeli
vzhodni narodi težnje po svobodi. Videli so,
da jih morejo držati v suženstvu mnogo manj
številni Evropejci samo zato, ker so bolj iz-
obraženi in imajo popolnejše orožje. Vsled te-
ga so radi poslušali vojaškega inštruktorja. Ze
za časa vojne pa so začeli pošiljati v večjem
številu svoje najboljše sinove na evropske vi-
soke šole. Tu so spoznali pomen znanosti za-
drugarstva, bank, strojev, elektrike itd. za go-
spodarsko povzdigo naroda, ki je prvi pogoj
za narodno osamosvojitve. Z japonsko naglico
so se lotili dela v domovini na prosvetnem in
gospodarskem polju, ker dobro vedo, da s sa-
mo vojaško silo in s politiko ni mogoče osigu-
rati narodu boljših časov. Ves Vzhod je sedaj
podoben čebelnjaku. Indija ima danes že 23
visokih šol, vodne sile se izrabljajo za elektri-
ko, skoraj vse proizvajajo bombaža je v za-
družnih rokah. V Turčiji so razdeljena vele-
posresta med prebivalstvo, ki prej ni imelo ni-
česar, ustanavljajo se vedno nove osnovne in
srednje šole, pa tudi strokovne, državna banka
preiskrblja kmetovalce z modernimi poljedel-
skimi stroji po nizkih cenah, v Carigradu pa
se je osnovala visoka šola. Mesto zastarelih
turških sodišč je uvedeno italijansko in nem-
ško sodno postopanje in evropski zakoni. Egipt
se je že davno dvignil na stopnjo evrop-
ske omike. Perzija ustanavlja šole, gradi že-
leznice in elektrarne. Ruski strokovnjaki jim
širijo zadrage in uvajajo poljedelske stroje.
Za finančnega ministra so vzeli Peržani zna-
menitega ameriškega profesorja dr. Mill-
spangha, ki je dosegel ravnanje v državnem
proračunu, čeravno je znatno znižal davke.
Modernizirajo se z bliskovito brzino Maroko,
Sirija in celo tako starokopitna Kitajska, da
niti ne govorimo o nešteti neznatnih narodih
in plemenih pod sovjetsko Rusijo.

Zaradi tega ni čudno, da se začenejo
vzhodni narodi tudi politično osvobodovati. V
Egiptu je nezadovoljstvo proti angleški nad-
vladi doseglo vrhunec in sedanja mučna tišina
je samo mir pred viharjem. Mesece sta nape-
njali v preteklem letu Francija in Španija vse
sile, da ukrotita upornega Abd-el-Krima v
Maroku. Vstaja v Siriji dela velike preglavice
Francozom. Turčija še ni pozabila, da je na-
hujskala Anglija proti njej po svetovni vojni,
ko je bila turška vojska v razsulu, mogočnega
arabskega kralja Ibn Sauda in sedaj po pora-
zu v mosulskem vprašanju izjavlja turški ge-
neralni štab, da še ni dovolj pripravljen za
vojno. Vsled tega daje turški zunanji minister
Rušdi bej pomirljive izjave. Perzija je vrgla s
prestola svojega kralja, ker je bil samo igrača
v angleških rokah in proglasila za kralja dne
16. decembra pret. leta znamenitega perzijskega
narodnjaka, organizatorja in prosvet.
in gospodarskega delavca Riza Kana, ki je pri-
pojil Perziji veliki del ozemlja, katero je spa-
dalo do začetka lanskega leta angleški nad-
oblasti podložnim plemenom. V Kitajski so
izbruhnili nemiri vsled mržnje do Evropejcev.

Z veselim pogledom pa opazuje te dogod-
ke boljševiska Rusija ter jih z vso močjo pod-
pira. Evropa pa nima dovolj letal in strupenih
plinov, še manj pa ljudi, da bi mogla zajeziti
vzhodni naval.

Mi katoličani smo lahko ponosni, da edi-
no sveta Stolica prav pojmuje vzhodno nevar-
nost, ko posveča največ pozornosti v zadnjih
letih ravno Vzhodu. Samo ona pa ima tudi
edino uspešno sredstvo, da mesto nasilja za-
vlada pravica, mesto sovraštva pravi mir in
ljubezen med narodi, namreč katoliška načela.

CHAMBERLAIN OBOLEL.

Rapallo, 12. jan. (Izv.) Chamberlain, ki
se je včeraj vrnil z izleta v Pizo, je zbolel za
influenco in mora ležati. Ima hudo vročino
in kaže znake bronhialnega katarja. Raditega
je moral odločiti svoj odhod.

Resnica o svetohieronimski zadevi.

SLABO INFORMIRANO »JUTRO«. — IZJALOVLENE INTRIGE JUGOSLOVANSKEGA
FRAMASONSTVA.

Belgrad, 12. jan. Vsi protikatoliški listi
so prinesli vesti, da je diplomatski spor z Va-
tikanom v zadevi zavoda sv. Jeronima v sta-
diju likvidacije in da je stališče naše vlade
zmagalo na celi črti. Ker smo dobili tozadev-
no na pristojnih mestih avtentične informaci-
je, zato moramo z lahkornostjo v svet
vrženo vest protikatoliških listov v bistvenih
točkah popraviti. Res je, da se nahaja sveto-
jeronimsko vprašanje pred popolno in za obe
strani zadovoljivo likvidacijo. A ne more se
govoriti v smislu zgoraj omenjenih katoliški
Cerkvi neprijaznih vesti ne o zmagi vladine-
ne, ne v katoliškega stališča, ker je oboje bilo
popolnoma drugačno, nego ga je predstavil
bivši poslanik pri Vatikanu dr. Smolaka ju-
goslovanski javnosti. Dr. Smolaka bi imel
pač razlogov dovolj, da o svoji rimski diplo-
matični službi s skesanim srcem in ponižno
molči ter se tudi časnikarskim potom ne vme-
šava več v diplomatske odnose med Vati-
kanom in Belgradom. Glede svetohieronimske-
ga vprašanja sta se naša vlada in Vatikan ta-
koj začetkoma — in samo kulturnobojni listi
so to drugače predstavljali javnosti — posta-
vila na stališče, da je svetohieronimsko vpra-

šanje pravno in ne politično. Zato je tudi ta-
ko lahko došlo do sporazuma, osobito zaradi
korektnega oblikovanja našega sedanjega od-
pravnika pos. pri Vatikanu g. Jovanoviča. Pravno
podlago sporazuma o upravi zavoda
sv. Jeronima tvori bula »Slavorum gentem«,
vendar je Vatikan priznal naši državi častne
prerogative, ki gredo celo preko onih, ki jih
je uživala prej Avstrija. Vatikan je s tem zo-
pet dokazal, da si zares želi dobrih in prija-
teljskih odnosov z našo državo o čemur si-
cer nihče ni dvomil, kdor pozna vatikansko
politiko do držav, v katerih živijo katoliški
verniki. Formalno se izvrši sporazum preko
posebnega odposlanca, ki se bo ta mesec v
to svrhu odpravil v Rim. Bržkone bo s to na-
logo poverjen znani narodni poslanec dr. Ja-
nič, o katerem nekateri trdijo, da bo prihod-
nji naš poslanik pri Vatikanu. Toda na kom-
petentnem mestu nam te vesti še niso mogli
potrditi. V našem zunanjem ministrstvu sma-
trajo, da je sedaj svobodna pot za nadaljeva-
nje pogajanj o konkordatu. Kulturnobojneži,
ki so stavili na spretnost dr. Smolake toliko
nad, pa s svetohieronimskim vprašanjem niso
prišli na svoj račun. Doživeli so popoln poraz.

Proračunska debata v finančnem odboru.

EKSPOZE FINANČNEGA MINISTRA.

Belgrad, 12. jan. (Izv.) Danes je podal fin.
odboru zastopnik fin. ministra Nikola Uzu-
nović ekspozice o finančnih povodih prora-
čunske debate. Najprej je naglasil, da ekspozice
še ni v tisku dogotovljen in da ga zato ne
more poslanec predložiti. V govoru opravi-
čuje, zakaj Stojadinović ni mogel dati ekspozice,
radi česar naše finančne politike še do
danes ni bilo mogoče predložiti fin. odboru.

Minister Uzunović je naglašal, da zna-
šajo izdatki 12 milijard 900 milijonov, ravno-
toliko dohodki, zato smatra, da je proračun
v ravnotežju. V proračun so sprejete neobhod-
no potrebne postavke, s katerimi se bodo
kriale najpotrebnejše in najnujnejše državne po-
trebe. Prejšnji proračunski načrt je bil znatno
večji, ker je vsako ministrstvo zahtevalo vi-
soke postavke, da bi moglo ustreči vsem po-
trebam in svoje načrte kar najbolje razviti.

Načrt novega proračuna je znašal 17 mi-
liard. Z varčevanjem smo dosegli nekaj pod
13 milijard. Največ izdatkov gre za promet,
vojno in finančno ministrstvo, ki znašajo skoraj
polovico celotnega proračuna. Naglašal, da se
proračuni teh ministrstev ne dajo nič znižati,
posebno ne vojnega ministrstva, kjer je ne-
mogoče govoriti o varčevanju. Oboroževanje
je potrebno ne radi agresivnosti, ampak radi
notranje ureditve vojske, da nas bodo so-
sedje spoštovali in da dobimo jamstva za mir.

Za fin. ministrstvo so potrebni krediti, da
se bodo mogli vzdrževati strokovni organi, ki
ustvarjajo dohodke, ki so določeni v prora-
čunu. V nadaljnjem opravičuje številke drugih
ministrstev. Ta ministrstva pokrivajo velik del
izdatkov z lastnimi dohodki. Končno pravi, da
ti dohodki niso nikake doklade. Ves proračun
je izraz varčevanja. Novi proračun ni večji
od prošlega, ki je bil sprejet v dvanajstine.
Večji je samo za 500 milijonov, to pa radi tega,
ker je vanj sprejet proračun Južne železnice.

POSLANEC PUŠENJAK PROTI GOSPODAR-
SKI POLITIKI VLADE.

V debato so posegli najprej Sečarov,
potem pa Vladimir Pušenjak, ki je kritiziral
državno gospodarstvo in vlado, ki ni pred-
ložila čelaga proračuna, ampak samo proračune
posameznih ministrstev. Naša država je edina
na svetu, ki v teku 10 let ni predložila za-
ključnih računov. Zato se ne smemo čuditi,
če nikjer ne uživamo kredita in nikjer ne
moremo dobiti posojila. Ta proračun se je
povišal za 3 milijarde dinarjev.

Poslanec posebno naglašal preobremenje-
nost Slovenije in navaja krivice, ki jih vlada
prizadeva ljudstvu, čeprav se diči s seljačkim
značajem. Radi tega gospodarstva raste pri-
nas nezadovoljstvo ljudstva vedno bolj. Na-
glašal obljube, ki jih je dala vlada, da bo pred
novim letom predložila skupščini davek o iz-
enačenju neposrednih davkov. Do danes še ni
ničesar storila. Zastopnik ministrstva za finan-
ce tega zakona niti ne omenja. Zdi se, da bo ta
obljuba ostala samo obljuba.

Naša vlada dela v gospodarskem pogledu
velike nepravilnosti. Naglašal, da je finančna

uprava prestroga v izterjavanju davkov, s čer-
mer povečuje slabo stanje predloženemu prora-
čunu, ampak proti celokupni gospodarski
politiki vlade.

Nato je bila dopoldanska seja zaključena.

DR. KULOVEC KRITIKUJE POGUBNO
FINANČNO POLITIKO REZIMA.

Favoriziranje srbskih krajev. — Zastopljanje
Slovenije in Hrvatske.

Na popoldanski seji se je nadaljevala prora-
čunska debata. Poslanca Agatanović
in dr. Polić sta kritizirala proračun.

Poslanec Jugosl. kluba dr. Kulovec izjav-
lja, da so argumenti opozicije zelo tehtni. Do-
kaz temu je pisanje lista, ki stoji blizu fin. mi-
nistra in ki pravi v poslednji številki, da se
tako stanje ne more dolgo obdržati brez škode
za ljudstvo. Kritizira izjavo ministra Uzuno-
vića, da obsegajo posamezne postavke samo
neobhodne državne potrebe. Dokaže nepravil-
nost trditve v konkretnih primerih. Navaja
dohodke zasebnih železnic, katerim država nič
ne plačuje. Ni anuitet za dolgove, ni kreditov,
ki so po zakonu določeni za obrtne šole, kakor
tudi ni kreditov za več drugih stvari.

Sedanji proračun nima značaja realnega
proračuna. Glede kreditov za posamezne po-
krajine je vlada napravila velike krivice, ne
v aritmetični, nego v geometrični progresiji,
tako v Sloveniji, kakor na Hrvatskem. V tem
pogledu protežira srbijske kraje na račun
naših krajev. Za srbijske kraje je vedno
dovolj denarja, naši kraji nazadujejo. Prepu-
ščeni so propadanju in si ne morejo sami poma-
gati, ker nima ljudstvo v svojih pokrajinah
odločilne besede. Prej je imelo svoj korektiv
v samoupravah in pokrajinskih zborih.

Vse kulturne in gospodarske ustanove, ki
se sedaj prepuščajo propadanju, so se usta-
novile po pokrajinskih zborih, ki so mnogo
pomenili in mnogo delali za procvit posamez-
nih pokrajin. To je glavni razlog, zakaj smo
proti centralizmu in zakaj zahtevamo svojo
avtonomijo. Sedanja vlada ne da ljudstvu niti
tisto malo samouprave, ki mu je zagotovljena
v ustavi.

Naglašal, da je davčni sistem glede direkt-
nih in indirektnih davkov nesocialen. Nesocia-
len je zato, ker dobiva država 80 odstotkov
vseh davkov od indirektnih davkov. Indirektne
davke morajo nositi večinoma siromašni sloji.
To je protustavno. V vseh kulturnih državah
ne znašajo indirektni davki več kot 50 od-
stotkov. Kritiziral je davčne sisteme. Ne ve-
ruje, da bi se sprejel zakon o izenačenju di-
rektnih davkov.

Govori proti zakonu o davkih na ročne
delavce. Radi vsega tega propada obrt in in-
dustrija. Končna posledica vsega je velika dra-
ginja. Navaja sovražno stališče vlade nasproti
slovenski industriji, ki jo namenoma upropa-
šča. Iz vseh teh razlogov je prepričan, da vla-
da ne bo mogla dobiti 12 milijard 900 milio-
nov, kakor to določa v proračunu. Podrobnosti
in konkretne podatke bo navedel pozne-
je, v plenumu pa bo proračun ostro kritiziral.
Za sedaj pravi, da bo glasoval proti.

Po govoru dr. Kulovca se je glasovalo.
Proračun je bil sprejet s 15 proti 7 glasovom.
Jutri se bo vršila specialna debata.

VPRAŠANJE NARODNIH MANJSIN
V GRČIJI.

Belgrad, 12. jan. (Izv.) Kot odgovor na
protestno zborovanje, ki se je pred kratkim
vršilo v Bitolju, se je v Modenu vršil pro-
testni shod, na katerem se je trdilo, da v
Grčiji ni narodnih manjšin. Več kmetov iz
Grčije, ki so bili pred 20 leti v Bitolju, so
grške oblasti zaprle, ker jih smatrajo za po-
kretaše vprašanja srbskih manjšin v Grčiji.
Pričakujejo, da bo naša vlada v tem pogledu
intervenirala.

PETER JAVOR ARETIRAN V DUISBURGU

Zagreb, 12. jan. (Izv.) Zagrebska policija
je dobila obvestilo, da je policija v Duis-
burgu aretirala Petra Javorja, pri katerem so
skrivali ponarejene 1000 dinarske bankovce.
Naša država bo zahtevala od Nemčije, da ji
izroči aretiranca.

Francoski socialisti se prepirajo.

Pariz, 12. januarja. (Izv.) V nedeljo dne
10. jan. je zboroval socialistični kongres, ki
naj bi odločil vprašanje, ali naj socialistična
stranka vstopi v vlado ali ne. Vodstvo kon-
gresa je ugotovilo, da so se na okrajnih zbo-
rih izjavili zaupniki s 1769 glasovi proti vsto-
pu v vlado, 1306 glasov pa za vstop pod po-
goji, ki jih je formuliral Renaudel. Razpra-
va je bila mestoma zelo burna. Predsednik
železničarske strokovne zveze Videgaray
je odločno nastopil za Renaudelov predlog in
poudarjal velike zasluge, ki jih ima levičar-
ska vlada. Paul-Voncour je poudarjal, da bi
se socialisti morali zadovoljiti z manjšinskim
zastopstvom v vladi, če bi dobili zato važne
portfelje. Zaklinjal je zaupnike, naj ne pre-
vzamejo težke odgovornosti, da so oni razbili
levičarski kartel. Časopisje prorokuje razcep
v socialistični stranki.

Pariz, 12. jan. (Havas.) Komisija za reso-
lucije na socialističnem kongresu je sprejela
predlog, ki so ga stavili Faure-Compere-
Morelle, ki gre za tem, da se socialisti ude-
ležijo sestave vlade pod pogojem, da dobe so-
cialisti večino ministrstev in da si jih sami
izberejo. Tudi nasprotniki udeležbe na vladi,
zlasti poslanec Blum, so se pridružili temu
predlogu. Manjšina pod vodstvom poslanca
Renaudela je stavila drugačen predlog, ven-
dar je plenarna seja kongresa sprejela Fau-
reov predlog s 1766 proti 1331 glasovi; 16 de-
legatov se je vzdržalo glasovanja.

Pariz, 12. jan. (Havas.) Resolucijo, ki jo
je sprejel kongres na predlog Faureja, odkla-
nja nadalje udeležbo socialistov v vladi, ki bi
jo sestavila kaka druga skupina. Pravi pa, da
so socialisti pripravljeni, da ali sami sestavi-
vijo vlado, ali pa da se udeležijo sestave vlade
tako, da prevzamejo večino ministrstev.

Za enotno delavsko fronto na Angleškem.

London, 10. jan. (Izv.) Kakor javlja de-
lavski korespondent »Times«-a, je svet neod-
visne angleške delavske stranke sklenil, da
predloži prihodnji seji izvršilnega odbora II.
internacionalne vprašanje o ustavitvi enotne
politične fronte z rusko komunistično stranko.
Poročevalci pripominja, da bo izvršilni odbor
II. internacionalne ta predlog najbrže zavrnil,
ker nasprotuje sklepu, sprejetemu na zadnjem
zboru angleške neodvisne delavske stranke.

Turčija in Anglija se bosta sporazumeli.

London, 12. jan. (Izv.) Odgovor angorske
vlade Baldwinu vsebuje osem točk. Turčija
predvsem poudarja, da ne želi konflikta z
orožjem, toda odločbe Zveze narodov ne sma-
tra za obvezne. Angora vztraja na svoji pra-
vici glede Mossula na podlagi interpretacije
luzanske konference. Ponudba angleškega po-
sojila ne more biti razlog za odnove na
Mossul. Pač pa je Angora pripravljena skle-
niti provizorij, ki velja za 5 let in se potem
vsakih 5 let avtomatično obnovi, dokler ne
bo stvar dozorela za končno ureditev.

PREKUCIJE NA KITAJSKEM.

Sanghai, 12. jan. (Izv.) Kakor poročajo iz
Mukdena je Čang-tso-lin prekinil vsako zvezo
Mandžurije s Pekingom.

Vladna kriza v Avstriji.

KRŠČANSKO SOCIALNA STRANKA SESTAVI NOVO VLADO.

Dunaj, 12. jan. (Izv.) Danes dopoldne je bila seja načelstva Krščanske socialne stranke, kateri so prisostvovali tudi nekateri deželni glavarji. Zvezni kancler dr. Ramek je poročal, kako stoji sedaj pogajanja glede gospodarskega programa in glede sprememb v vladi. Opoldne so razgovor prekinili in ga popoldne nadaljevali. Popoldne se bodo sestali krščansko socialni deželni glavarji na posebnem sestanku. Velikonomška stranka je imela deželno konferenco, na kateri je Dinghofer poročal o pogajanjih, ki jih je vodil v prisotnosti načelnika dr. Votave.

Dunaj, 12. jan. (Izv.) Krščansko socialna poročevalska centrala poroča: Načelstvo krščanske socialne zveze se je sestalo danes na posvetovanje pod predsedstvom narodnega svetnika dr. Finka, katerega so se udeležili tudi vsi deželni glavarji, ki pripadajo krščansko socialni stranki. Pooblastili so zveznega kanclerja dr. Rameka s soglasnim sklepom, da uvede, če bi vlada odstopila, priprave za sestavo nove vlade in poroča načelstvu o smernicah prihodnje politike. Z vodstvom velikonomške stranke so že danes stopili v stik.

Nova poročila o madjar. ponarejevalcih.

VSI ARETIRANI VALE GLAVNO KRIVDO NA PRINCA WINDISCHGRAETZA. — TUDI NADOSSY JE OSEBNO SODELOVAL PRI GOLJUFIJU. — FRANCOSKA DRŽAVNA BANKA ZAHTEVA POVRACILO STROŠKOV.

Budimpešta, 12. jan. (Izv.) Kakor poroča »Uj nemzedek«, ni oni skrivnostni Schulz, ki je privedel prvi francosko policijo na sled ponarejevalcev frankov, identični z Nemcem Raffenschützler-Schulzem, ampak je to neki tiskarski delavec, ki so ga radi komunistične agitacije iz Ogrske izgnali, a je večkrat prišel s ponarejenim polnim listom na Ogrsko, kjer je stopil v stik z Ludvikom Windischgrätzom.

Budimpešta, 12. jan. (Izv.) Ko so aretirani Tiborju Schwäitzu pokazali zglasilnico, ki jo je budimpeštanska policija prejela iz Milana in se glasi na ime Seleanne, je priznal, da je pisava na zglasilnici njegova. Povedal je nadalje, da je že poleti po naročilu princa Windischgrätza z Andrejem Andorjem odpotoval na Laško, kjer sta razpečavala več ponarejenih tisoč frankovskih novčanic. Noče pa povedati, od koga je dobil ponarejene bankovce. Aretirani Mankovicev brat je priznal, da je bil on tisti, ki je v neki budimpeštanski banki deponiral 150 komadov ponarejenih bankovcev, za katere je dobil 330.000.000 mažarskih kron. Ko so se raznesle prve vesti o ponarejanju, je deponirane komade zopet dvignil proti vrnitvi 300.000.000 kron, ki se jih ni upal nikjer izdati.

Budimpešta, 12. jan. (Izv.) Aretirani šofer princa Windischgrätza je imenoval več oseb, ki jih je s svojim gospodarjem večkrat peljal v kartografski zavod. Poizvedbe v tej smeri nadaljujejo. Policija se sedaj predvsem prizadeva, da ugotovi, koliko ponarejenih bankovcev je bilo narejenih in koliko uničenih. Francoski detektivji pelgajo veliko važnost na ugotovitve točnega števila.

Budimpešta, 12. jan. (Izv.) Ako državni pravdnik ne bo predlagal novih obtožnic, bo sodišče obravnavalo ponarejevalsko zadevo že v 6 tednih. Tožba se bo glasila na sledeče zločine: Ponarejanje denarja, napeljevanje k ponarejanju, razpečevanje ponarejenih ban-

kovcev, ponarejanje javnih listin, radi ponarejenih potnih listov in goljufija radi lombariranja 150 komadov ponarejenih bankovcev.

Budimpešta, 12. jan. (Izv.) Predsednik drž. pravdnikstva dr. Strachy je izjavil poročevalcem listov, da je odposlanec Francoske banke Emmerly v razgovoru z njim med drugim tudi omenil, da bo Francoska banka v pravi zoper Windischgrätza nastopila kot osebna obtožiteljica in udeleženka ter zahtevala od princa Windischgrätza povrnitev vseh stroškov, ki so ji nastali radi poizvedb.

Budimpešta, 12. jan. (Izv.) Tukajšnji poročevalec »New York Times« se je razgovarjal z nadvojvodom Jožefom. Nadvojvoda je rekel, da je sedanje stanje na Ogrskem prehodnega značaja in bo tako ostalo, dokler Ogrska ne dobi kralja. Na poročevalčovo vprašanje, ali smatra sedanje stanje samo za začasno, je odgovoril nadvojvoda, da je treba madjarsko monarhijo zopet vpostaviti, toda kot samostojno ogrsko kraljevino. »Jaz mislim«, je rekel nadalje nadvojvoda, »da bi najbrže ne bilo mogoče avstro-ogrsko monarhijo zopet vpostaviti, celo tedaj ne, ako bi antanta ne sprostovala. Jaz za svojo osebo ne bi odobral zopetne vpostavitve stare monarhije.

Budimpešta, 12. januarja. (Izv.) Zapisnik o zaslišanju vojaškega škofa Zadravca so predložili vojaškemu auditoriatu, ki je pa izjavil, da ni pristojen za obravnavanje. In je predal zapisnik civilnemu drž. pravdnikstvu.

Budimpešta, 12. jan. (Izv.) Kakor poroča »Magyar Ország«, je prišel šofer princa Windischgrätza Stefan Troak danes pred policijo izpovedati, da je približno pred 2 mesecema prevzel od policijskega načelnika Nadossyja zabojček, ki ga je moral odpeljati v palačo Windischgrätzovo, ki ga je dal takoj prenesti v svojo delavno sobo. Kakor sumijo, je vseboval zabojček ponarejene bankovce. Potemtakem Nadossy ponarejanja ni samo podpiral, ampak je bil eden glavnih kolovodij.

žele, da se vprašanje razorožitve na morju loči od vprašanja razorožitve na suhem, do čim Francoska, Italija in Japonska nočejo o taki ločitvi ničesar vedeti.

Centrum ponovno zahteva koalicio.

Berlin, 12. jan. (Izv.) Parlamentarni klub Centruma je imel 10. t. m. sejo, ki je trajala 9 ur. Posvetovanja so se zaključila s soglasnim sprejemom resolucije, s katero Centrum ponovno odločno zahteva široko koalicio. Resolucija predvsem poziva socialne demokratke, naj ne tirajo domovine v največjo nevarnost.

Osservatore Romano o reformi cerkvene zakonodaje v Italiji.

Rim, 12. januarja. Povedom slavošpevov nekaterih listov glede te dni objavljenih zakonov za reformo cerkvene zakonodaje, objavljiva Osservatore Romano kratek komentar, v katerem med drugim pravi:

»Ni točno, ako se govori o sedelovanju med Sv. stolico in vlado. Pripravljeni zakonski naerti je enostransko delo vlade, na katerem cerkvene oblasti niso bile udeležene. Če vsebuje ta naerti izboljšave prejšnje zakonodaje, ki je bila tako krivična nasproti cerkvi, te izboljšave vendar še dolgo ne predstavljajo tega, kar bi bilo potrebno za popolno reparacijo in popolno versko pacifikacijo dežele. Da se to zgodi, je treba predvsem da se abelira zakon o jamstvih in preskrbi Sv. stolici tisti položaj polne svobode in neodvisnosti, pred oči vsega sveta, do katerega ima neodrekljivo pravico; potem se je pa treba lotiti reforme vseh krivičnih zakonov, in to spoznamo med obema oblastima.«

SV. OČE ZA POPLAVLJENCE.

Rim, 12. jan. (Izv.) Sv. oče je podaril za poplavljenca na Nizozemskem 200.000 lir, na Ogrskem 100.000 lir in v Belgiji 50.000 lir.

DAR ITALIJANSKEGA KRALJA.

Rim, 12. jan. (Izv.) Laški kralj je podaril vilo Margherita, v kateri je umrla kraljicavdova Margherita, društvu »Mater in vdom« po vojni padlih, da napravijo v nji dom za matere in vdove, ki so potrebne zdravilna.

Volitve v Delavsko zbornico.

Prvi rezultat volitev v Delavsko zbornico.

V skupini nameščenecv za volitve v Delavsko zbornico je prišlo, kakor smo že poročali, do kompromisa vseh skupin in zato so volitve odpadle.

Glavni volivni odbor je v svoji seji v ponedeljek proglasil kompromisno listo nameščenecv, ki je bila vložena kot lista »Združeni privatni nameščenecv« za veljavno in pravilno vloženo ter potrdil izvolitev kandidatov in namestnikov te liste. Potemtakem je desetorica članov in namestnikov za Delavsko zbornico že znana in izvoliti bo treba v volivnem boju le še 50 delegatov iz vrst delavcev.

Izvoljeni so sledeči kandidati, o čemur namestniki: Franc Orehek, ravnatelj Vzajemne posojilnice in njegov namestnik Gustav Pitterle, disponent prednice v Trziču (skupina SLS); Ivan Silvester, poslovedja Prvega del. kons. društva in njegov namestnik Jernej Šerjak, poslovedja trdke Kršper (skupina SLS); Joško Malešič, uradnik Zadrzne Gospodarske banke Maribor in njegov namestnik France Miklavčič, Ljubljana (skupina SLS); Niko Gogola, Ljubljanska kreditna banka in namestnik Tone Javornik, Jad. Men. dr. (bančna skupina); Melhior Čobal, Zagorje in namestnik Fran Skobl, knjigovodja, Ljubljana (socialisti); Hubert Pelikan, Maribor in Josip Petec, Maribor, namestnik (socialisti); Demokrati pa: Valentin Urbančič, Ljubljana, Franjo Volčanšek, Trbovlje, Ivan Šetinc, Jesenice in Dragotin Gilčvert, Maribor — kot kandidati, kot njihovi namestniki pa mr. phm. Jože Zabar, Ljubljana, Martin Bukovšek, Zagorje, Franc Torkar, Jesenice-Fužine in Lovro Čremožnik, Celje.

Po moči bi bili že dosedaj člani Delavske zbornice trije iz skupine SLS, eden iz bančne skupine, dva socialisti in štirje demokrati.

Pet kandidatnih list.

Vloženih je za volitve v Delavsko zbornico pet list. Prva je bila vložena lista Krščansko socialnega delavstva, katere nositelj je Franc Tersegav, urednik v Ljubljani in ki jo je vložila naša Jugoslovanska strokovna zveza v Ljubljani. Druga je lista Žerjavovcev pod imenom »Nedvisna delavska lista«. Njen nositelj je voditelj bivših narodnih socialistov, drugi na listi je bivši kandidat Žerjavove stranke dr. Bohinc. Tretja je Kristenovih socialistov, četrt Bernotovih socialistov, peta pa je lista radičevskih samostojnih delavcev (bivših samostojnih kmetov), katere nositelj je inženjer Milo Debelak.

Zanimiva je lista neodvisnega delavstva, ki bi moralo v nekaterih obratih na Žerjavovo komando voliti proti svojemu prepričanju. To bo »nedvisno« delavstvo!

Tudi socialisti so lahko ponesni na svojo listo, ki ima samo namen potegniti za seboj komuniste. Gospoda Kristen in Žerjav pridea — kakor ura — s to listo na svoj polni račun. Zato je bil Jaka Zorja, ki ne uklene svojega tinita, aretiran ravno v dne, ko se vlagajo liste za Delavsko zbornico. Gospodje Makuc, Sedel, M. Zorja in drugi so se po vsem videzu udali v usodo in bodo radi ali neradi upstavlili takimernano socialpatriotsko fronto.

Ali naj spregovorimo še o listi, ki ji je za botra g. Prepeluh? Mislimo, da bi bilo odveč.

Delavci, delavke - po glasovnicah!

Pojdite vsi, ki ste manj ko 5 km oddaljeni od poslovalnice Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, po kuverte in glasovnice k tem poslovalnicam.

Iz Poljske.

Poljska armada.

Po'ljki poslanec Libera je v narodni skupščini nastopil za znižanje stalne vojske in predlagal enoletno vojaško službovanje. Poslanec trdi, da bi se s tem znižal kontingent vojske za 150.000 mož. Za zmanjšanje vojske si je govoril pred vsem finančni razlogi. V novem proračunu znašajo izdatki za vojno 37 odstotkov. Po proračunskih podatkih je imela Poljska prejšnje leto pod orožjem 233 tisoč prostakov, 37.000 podčastnikov in 18.000 častnikov. Za leto 1926. se računa 227.000 prostakov, 36.000 podčastnikov in 18.000 častnikov. Locarna pogodba je ustalila narodno varnost in ruska ekspanzivnost je usmerjena na vzhod. Zato je razlogov dovolj, da Poljska zniža armado.

Poljska valuta.

Varšava 12. jan. (Izv.) Bivši ministrski predsednik in minister financ Grabski je te dni izjavil časnikarjem: Neobhodno je potreben ponoven dvig poljskega zlatnika. To se bo zgodilo, ker se naša trgovska bilanca stalno zboljšuje, tujih valut je v državi vedno več in treba je samo pograbit ugoden trenutek, da bodo poraženi spekulant z dolarjem. V danjih razgovorih je bivši predsednik povedal, da je njegova vlada podala demisijsko vladno razporedila v vodstvu Poljske državne banke.

V Ljubljani pojdite vsi v hišo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev nasproti sodnijske palače, Miklošičeva cesta. Od 8 do 12 dopoldne in od 3. do 8 popoldne ozir. zvečer morete dobiti.

Pojdite po kuverte in glasovnice takoj. Ne odlašajte na zadnje dni. Noben glas ne sme v izgubo!

Komu glasovnico?

Vsaka kuverta in glasovnica sme samo v roke naših zaupnikov. Tako se izognemo vsem zvijačam nasprotnikov. Kdor ni zanesljivo naš, ne sme dobiti kuverte v roke!

Kaj deneš v kuverti?

V kuverti deni urad. glasovnico s štampiljo in naš glasovalni listek. To dvojje in drugega ni. Na kuverti mora ostati »oddajni listek«. Ne smete ga odtrgati. Na ta oddajni listek, ki je pritrjen na zunanji strani kuverte, vsak napiše razločno svoje ime in priimek.

Glasovalni listek, ki ga deni v kuverti skupaj z uradno glasovnico, mora imeti napisano ali natiskano sledeče: Glasujem za listo krščansko socialnega delavstva, katere nositelj je Franc Tersegav, urednik v Ljubljani, in ki jo je vložila Jugoslovanska strokovna zveza v Ljubljani. Namesto da pišete, denite v kuverti tiskani listek, ki ga dobite od naših zaupnikov.

Delavci v obratih

prejmejo glasovnice prihodnje dni v obratih. Pazijo naj, da dobe kuverte in glasovnice res v roko. Potem pa jih nikomur oddati, razen našemu zanesljivemu zaupniku. Ne dajte se od nikogar ustrahovati. Vse pošteno delavstvo za listo krščanskega delavstva!

Boj proti strankam, ki podpirajo reakcijo, to je naloga zavednega delavstva — pravi »Delavska politika«. Pritrdimo! Socialistična stranka Jugoslavije je ena najvnetejših podpornic reakcije. Zato velja boj delavstva ob sedanjih volitvah v Delavsko zbornico v prvi socialnodemokratski voditeljem!

Razum in pamet priporoča delavcem »Delavska politika«. Hvala Bogu, slovensko delavstvo ima toliko pameti, da na demagogijo »Delavske politike« nič ne da. »Marsikaj je že vzel reakcionarni režim v naši državi delavstvu«, pravi »Del. pol.« »Da, da« — pritrjuje delavec, toda s tiho podporo somišljenikov in ustanoviteljev »Delavske politike«.

Izsoljevanje delavcev je tudi »Delavska politika« pri srcu. Njen pristaš je pa izseljeniški komisar kraljevine SHS in nihče ne ve, kje je in kaj dela. Tega naj »Delavska politika« prime za ušesa, pa bo več zalego kot vse drugo njeno kričanje.

Protestni shod ljubljanskega proletarijata pravi »Delavska politika«, da se je sijajno obnesel. Ljubljanski delavci, zlasti tisti, ki so bili nekdanj »nezavisni«, pa pravijo, da jih po shodu že dva dni glava boli in jih še noče nehati.

Socialno zavarovanje je važno, delavci! Tako sedaj pripoveduje delavcem »Delavska politika«. Somišljeniki »Delavske politike« pa sede že dolga leta v bratski slogi z najbolj reakcionarnimi samostojnimi demokratki v vodstvu Okrožnega urada in so bili do včera čisto zadovoljni. Še več. Ko so oddajali ravnateljsko mesto v tem uradu, so v prijateljski kompaniji brez ugovora izbrali za ravnatelja izrazitega Žerjavovega prvaka in to proti lastnim kandidatoma. Vse lepo po dogovoru. O postopanju socialistov pri zavodih delavskega zavarovanja bi lahko napisali lepo povest: »Od včera in danes — ko so volitve v Delavsko zbornico«.

Poljski fašisti.

Levčersko časopisje raznaša vest, da so prišli na dan proklamacije poljskih fašistovskih organizacij, ki jih vodi Marek Odropski. Proklamacija obtožuje n. aršala Pilsudskega de. fetišističnih dejanj. »Kurjer Peranny« poziva Skrzynskega naj temu gibanju posveča več pozornosti.

Poljska socialna demokracija

je imela svoj 20 kongres. Prisostvovalo je čez 300 delegatov iz cele republike in nekaj inozemskih zastopnikov. Kongres ni prinesel nič novega. Večina točk dnevnega reda je bilo posvečenih organizaciji stranke in notranjim vprašanjem poljske socialne demokracije. Stranka se je izjavila za sodelovanje v sedanjih vladi. Nove volitve naj se izvrše čim prej, vendar pa ima v tem oziru vodstvo stranke preste roke.

PREDČASNO SKLICANJE ITALIJANSKEGA PARLAMENTA.

Rim, 12. jan. Včeraj je imel ministrski predsednik Mussolini daljši pogovor z zborničnim predsednikom Casertanom. Poslanska zbornica se skliče dne 16. januarja, da kome-morira smrt kraljice Margarete in poleg nekaterih manjših »akonskih načrtov ratificira locarna pogodbo

Ponarejanje angleških funtov.

Berlin, 12. jan. (Izv.) Aretirani so: trgovec Sagert in Dahling, inženjer Gerstenberger in tipograf Kuhn. Ponarejali so že od leta 1924. bankovce po pet funtov. Doslej je policija mogla dobiti v roke 50 kosov ponarejenih novčanic.

PORTUGALSKI PONAREJEVALSKI ŠKANDAL NI MANJŠI KOT OGRSKI.

Haag, 12. jan. (Izv.) Nizozemska policija je zaplenila v Rotterdamu za 12 in pol milijonov ponarejenega portugalskega denarja. Ta ponarjeni denar je tiskala ista angleška banka, ki tiska pravi portugalski denar. Ponarejanje je prišlo na dan na ta način, da so na Portugalskem ugotovili dvojne številke iste serije bankovcev. Nalog za izdelavo ponarejenih portugalskih bankovcev na angleško tiskarno se ni glasil na nič manj kot petindvajset milijonov goldinarjev. Razpečevanje teh bankovcev v Nizozemski se je vršilo čisto neopazno.

Najbolj prizadet je brat tukajšnjega portugalskega poslanika Santos Pandera, ki je bil aretiran. Poslanik sam je odstavljen. Portugalska vlada je naročila oblastem, da aretirajo še druge osebnosti. Med zaprtimi je tudi generalni konzul San Salvador Marang de Geeslevere znani haški velebančnik.

Amsterdam, 12. jan. (Izv.) Aretirana sta dva agenta Anglobanke v Lisboni, ki sta na podlagi ponarejenih dokumentov naročila pri londonski tvrdki Waterlow & Co. — kot sta navedela — po ukazu portugalske vlade za 25 milijonov holandskih goldinarjev portugalskih novčanic.

Kot javljajo časopisi, so v goljufijo s ponarejenjem portugalskega denarja vpletene različe zelo visoke osebnosti iz Portugalske. Aretirani bodo jutri izročeni drž. pravdnikstvu.

Razorožitvene konference še ne bo.

London, 12. jan. (Izv.) Kakor poroča Reuter, so misljenja, kakšen obseg naj zavzamejo pripravljajna dela za razorožitveno konferenco, jako različna. Radi tega bo najbrž konferenca preložena. Združene države ameriške

Dnevne novice

★ **Občinske volitve v Žužemberku** so se že v tretji vršile v nedeljo 10. t. m. in sicer s sledečim uspehom: SLS je dobila v žužemberško in šmihelsko skrinjico skupaj 201 glas, liberalci, to je demokratje, radikali in samostojneži, ki so se to pot skrili pod ime Kmetijsko-obrtna stranka ne dobili v Žužemberku 79 in v Hinjah 4 glasove, skupaj torej 83. Po razmerju kroglic dobi torej SLS 18 odbornikov, nasprotniki 7, kateri pa niti vsi može niso, tako da bodo sedaj vladali v trgu nele občinski može, ampak tudi občinski fantje. Udeležba od naše strani je bila minimalna, ker je med volivci vladalo splošno prepričanje, da tudi te volitve ne bodo obstale. Hincjem namreč ni bilo dovoljeno vložiti svoje liste SLS, ker so listo nekaj trenutkov prepozno prinesli na okrajno glavarstvo. Vsled tega se Hincji tudi demonstrativno volitve niso udeležili; prišli so na tamošnje volišče samo štirje volit liberalno listo in tako izvoljeni Pugalj iz Zvirč vsaj ve, koliko zaupanja uživa. Nasprotniki pa so spravili na volišče vse, do zadnjega. Zlasti vse, kar ima količjak uraden značaj in je količjak v zvezi s trško »Posojilnico«, je strumno držalo skupaj, tudi taki, od katerih bi z ozirom na ravnanje »Posojilnice« tega nikakor ne pričakovali. Se pač vidi, da jim je prvo sovraštvo do SLS, vse drugo pa postranska reč. Sicer pa je proti volitvam vložen ugovor in bodo najbrž razveljavljene, ker itak »v tretje rado gre«.

★ **Zrtev.** Pojte vsi, ki ste izvrševali in odobravlali preganjanja nad učiteljstvom, danes v državno bolnišnico v Ljubljano. Morebiti se Vam vzbudi vest, ko boste videli tam ležati, borečo se s smrtjo, učiteljico Drago Rostoharjevo iz St. Jurja pod Kumom. Zakaj tam leži in kako je prišla do tega, to boste na licu mesta zvedeli. Mogoče se Vam vsaj ob tem pogledu vzbudi vest!

★ **Za zgradbo uradniških stanovanjskih hiš.** Kakor se poroča iz Belgrada, se osnuje v doglednem času pri ministrstvu za socialno politiko zaklad za zidanje uradniških hiš. V ta zaklad, ki mora biti naložen v državni hipotekarni banki, se položi iz zadnjih proračunskih dvanajstih 12 milijonov dinarjev.

★ **Sprejem zasebnih uradnikov v državno službo.** Finančni minister je pooblaščen, da sme v času do 1. marca 1926 po svojem predudarku neglede na predpise, navedene v odstavku II. čl. 67. uradniškega zakona, sprejeti v državno službo po zaslišanju strokovnega sveta osebe iz zasebne bančno-knjigovodstvene službe proti temu, da jim sme čas, dejansko odslužen v tej službi, vračunati za čas, odslužen v državni službi za osnovno in položajno plačo in stanarino, in sicer: do petih let take službe vsako leto za 9 mesecev državne službe, od petih do desetih let vsako leto za 7 mesecev državne službe, od desetih do petnajstih let vsako leto za pet mesecev državne službe in od petnajstih do dvajsetih let take službe vsako leto za 3 mesece državne službe. Tako priznana število let ne sme skupaj presežati 10 let. Po tem načelu priznani čas se šteje takim osebam za osebno pokojnino šele potem, ko so dejanski odslužili 10 let v aktivni državni službi, a za družinsko pokojnino se šteje priznani čas v rok iz čl. 144 uradniškega zakona neglede na dobo, odsluženo v državni službi.

★ **Sadjarška podružnica v Novem mestu** priredi še tokom letošnje zime ciklus predavanj o sadjarstvu in vrtnarstvu in sicer v prostorih osnovne šole. Predavanja se bodo vršila po sledečem redu: 1. V četrtek dne 14. januarja ob pol šestih zvečer predava g. inž. C. Jerglič »O cvetličarstvu«. 2. V nedeljo dne 17. januarja po maši ob pol desetih predava g. kmet. svetnik B. Skalicky »O vzgoji trti na špalirju in pridelovanju namiznega grozdja«.

3. V nedeljo dne 24. januarja po maši predava g. upravitelj Fr. Kafol »O vzgoji in obrezovanju prtičnega drevja«. 4. V nedeljo dne 31. januarja ob desetih predava g. strok. učitelj Fr. Malasek »O gnojenju sadnega drevja«. — 5. V četrtek dne 4. februarja ob pol šestih zvečer predava g. mag. pharm. J. Bergman »O cvetličarstvu«. 6. V nedeljo dne 7. februarja po maši ob desetih predava g. kmet. svet. B. Skalicky »O zatiranju škodljivcev na sadnem drevju in trti« in 7. v nedeljo dne 21. februarja popoldne od 2—5 na Grmu demonstrira praktično g. Fr. Kafol »Obrezovanje sadnega drevja in špalirjev«. Vabijo se vsi člani in članice, kakor tudi nečlani, da se važnih predavanj polnoštevilno in redno udeleže.

★ **Jesenice.** V nedeljo 10. t. m. je obhajal g. Karol Ažman, delovodja valjarne kr. ind. družbe v krogu svojih stanovskih tovarišev in prijateljev 50 letnico svojega službovanja pri kr. ind. družbi. Slavlju so prisostvovali tudi deputacije raznih okr. društev ter zveze delovodij in industrijskih uradnikov v Ljubljani. Kakor čujemo, namerava ravnateljstvo kr. ind. družbe G. Ažmana še posebej primerno počastiti.

★ **Eno kosilo za revne študente** plačal, če kupiš srečko Dijaškega podpornega društva. Poleg tega boš zadel še enega izmed 1200 bogatih dobitkov te loterije.

★ **Nov denar.** Narodna banka je prejela iz Francije nove novčanice po 5 Din. Ta denar pride v promet v drugi polovici tega meseca.

★ **Iz Uradnega lista.** Uradni list za ljubljansko in mariborsko oblast z dne 12. t. m. objavlja: Načrt za drugo amortizacijo obveznic loterijske 2 in pol odstotne državne rente za vojno škodo za proračunsko leto 1925-1926. Popravek k pravilniku o pravici do prejemkov v naravi sanitetnega osobja v državnih bolnišnicah. Popravek k dodatku k specialnim določilom pravilnika o higienskih in tehničnih varnostnih odredbah v podjetjih. Naredbo o pobiranju občinske davščne na vozila v mestni občini celjski v letu 1926. Naredbo o pobiranju občinske cestne naklade v mestu Celju v letu 1926. Popravka k drugi in tretji naredbi na strani 8. Uradnega lista 2 z dne 9. januarja 1926.

★ **Iz sodne službe.** Sodni sluga Miroslav Ludviger je premeščen iz Kranjske gore v Ormož. — Imenovana sta: za sodnega slugo na deželnem sodišču v Ljubljani Ivan Jurjevčič; za sodnega slugo na okrajnem sodišču v Šoštanju Franc Perovec.

★ **Iz poštne službe.** Premesčene so poštne in brzojavne uradnice: Ottilija Kambič iz Doljenjega Logatca v Ljubljano 1; Franica Pappus iz Ljubljane 1 v Podbrezje; Stefanija Schiffer iz Topolšice v Maribor 1 in Ana Kurent iz Hoč v Celje.

★ **Jugoslovanska revija v šestih jezikih.** Miljenko Vidović v Sarajevu, znan po svoji dopisni šoli za odrasle, namerava začeti izdajati veliko kulturno revijo v šestih jezikih, ki bo prinašala tudi slike. Revija bo izhajala v Zagrebu.

★ **Zveza jugoslovanskih društev za ligo narodov.** Med jugoslovanskimi društvi za ligo narodov se je uvedla akcija za združenje vseh teh društev v posebno zvezo. Sklicala se bo konferenca.

★ **Odbori za ljudsko prosveto.** Prosvetno ministrstvo hoče pospešiti ustanovitev oblastnih odborov za narodno prosveto pri vseh oblastnih prosvetnih nadzorništvih, v kolikor se to dosedaj še ni zgodilo. Ti odbori naj potem osnujejo svoje podedbore po deželi.

★ **Nov Pasteurjev zavod.** Ministrstvo za narodno zdravje ustanovi v Somboru Pasteurjev zavod. Zavod bi tvoril oddelek za velike bolnice »kraljice Marije«, ki se je lani otvorila.

★ **Delavska knjižnica v Belgradu.** Belgrajska delavska zbornica je svojemu prosvetnemu oddelku dovolila kredit 50.000 Din za ustanovitev delavske knjižnice, ki bo pristopna vsakemu delavcu.

★ **Vila Bordighera — dom za matere in vdove padlih.** Italijanski kralj je podaril vilo Bordighero, v kateri je umrla njegova mati, kraljica Margerita, organizaciji mater in vdov v vojni padlih vojakov.

★ **Preskrba časnika v Italiji.** Italijanski ministrski svet je odobril zakonski načrt, glasom katerega bodo morale poslej vse uprave dnevnikov in vseh drugih periodičnih listov plačevati od vsake naročnine in vsakega oglasa po 20 centezimov v podporno blagajno časnikarjev.

★ **Deset dni je kratek čas in deset dinarjev majhen znesek.** Teh deset dinarjev lahko povzroči, da postaneš čez deset dni bogat človek. »Pojdi, pojdi, šalobarda,« bo rekel že nejevoljni bralec, »spet dela reklamo za tisto dijaško loterijo in Fordov avto!« — »Nak, ne boš! Danes si se pa zmotil. Res je sicer, da se žrebanje dijaške loterije vrši že čez deset dni, da ena srečka stane 10 Din, in je Fordov avto vreden 40.000 Din, toda jaz tega nisem mislil. Stvar je takale: Za 10 Din postaneš čez 10 dni bogat, če se ti jih posreči naložiti dnevno na 200 odstotne obresti. Čez deset dni bi imel namreč že 200.000 Din. Problem je seveda v tem, kje dobiti koga, ki ti bo tako visoko obrestoval. To bo pa najbrže res težje, kot zadeti glavni dobiček dijaške loterije.«

★ **Iz bede v smrt.** V Zagrebu se je vrgel s Strosmajerjevega šetališča 12 m globoko delavec Vid Androvič. Ostal je na mestu mrtev. Pri Androviču so našli pismo, iz katerega je razvidno, da je bil že dalje časa brez posla in da je živel z ženo in otroci v skrajni bedi. Družina je bila tudi brez stanovanja.

★ **Zrtev hoje po železniški progi.** Nevarno je hoditi po navadni železniški progi, še bolj nevarna pa je hoja po dvotirni železniški progi. Pripetilo se je namreč že večkrat tujcem in tudi že lastnim uslužbencem, da so se ognili vlaku, ki je pripeljal po enem tiru, na drugi tir, v dobri veri, da je drugi tir prost. Baš v tistem hipu pa je pridrvel vlak še po drugem tiru, ker se vlaki križajo na dvotirnih progah tudi na odprti progi, in je povozil neprevidnega ponesrečenca. Podobno se je zgodilo na železniškem tiru v bližini čuvajnice neki Mariji Domičevi, soprogi strojnega ključavničarja iz zagrebske okolice, ki je pristojna po možu v Kamnik. Žena se je hotela izogniti tovrstnemu vlaku in je skočila na drugi tir. V istem hipu pa je pripeljal po drugem tiru brzovlak, ki jo je pograbil. Stroj je ženo popolnoma razpolovil. Žena zapušča dve hčerki, ena je v Ameriki, druga pa je omožena v Zagrebu.

★ **Najdeno truplo.** V soboto dne 9. januarja so našli v Rimskih toplicah nasproti tovarne podpetnikov pri izlivu Gračnice v Savinji mrtvo truplo že nad mesec dni pogrešanega sina hudojamskega paznika Povšeta iz Trnovega pri sv. Jedertu. Rajni je bil star približno 21 let. Ni znano, ali gre za umor ali samoumor.

★ **Oglejte izložbo najmodernejših plesnih čevljev** nasproti Mestnega doma.

Ljubljana

© **Razstava dveh diplom.** V izložbenem oknu knjigarne Tiskovne zadruge v Prešernovi ulici (blizu glavne pošte), sta razstavljeni diplom, ki jih je dala napraviti profesorska organizacija v znak priznanja in zahvale za svoja bivša predsednika prof. dr. Zmaveca in ravnatelja dr. Koruna. Diplom sta fino umetniško delo prof. Koželja. Dr. Zmavečeva diploma se nanaša na tisto dobo v zgodovini našega srednjega šolstva, ko je izdajala profesorska organizacija dostikrat z velikimi težavami prve slovenske učne knjige za višje

razrede srednjih šol. Diploma nam kaže na levi Rimljana Katonovega tipa, ki štiti slovensko knjigo pred nevarnostmi sredi trnja in ovir, na desni pa istega moža, ki jo po premaganih ovirah (Jugoslavija!) odpira mladini. Dr. Korunova diploma je veselejšega značaja: kaže nam slike naših planin in ilustracijo, nanašajočo se na Korunova leposlovna dela.

© **Umrl je včeraj zjutraj Karel Jamnikar,** sin uslužbenca južne železnice g. K. Jamnikarja. Pogreb bo danes pop. ob pol 4. izpred dež. bolnice.

© **Pozor! Zveza vojnih invalidov, vdov in sirot, podružnica v Ljubljani,** opozarja vse članice in članice, da se javijo sodišču v svrhu prevredbe po novem invalidskem zakonu in to najkasneje do 17. februarja 1926. — Odbor.

© **Številne tatvine v Akademskem kolegiju.** Dijaki v Akademskem kolegiju v Koldvorski ulici št. 22 so v zadnjem času ugotovili več tatvin. Ker so mislili, da bodo sami zasačili tatu, niso teh tatvin takoj prijavili, marveč so molčali in opazovali. Toda zaman, kljub njihovi pozornosti so se tatvine nadaljevale, tako da so bili končno primorani prijaviti celo zadevo policiji. Glasom ovadbe je bilo ukraden gosp. inženjerju Stojku Globočniku iz odprte sobe črna salonska suknja, vredna 500 Din, Antonu Umeku dežnik, vreden 100 Din, Slavku Gorjupu milo, vredno 25 Din in Otmarju Cvirnu perilo, vredno 600 Din. Največji plen pa je napravil tat, ki re izbira dosti in ukrade vse, kar mu pač pride pod roke, pri dijaku Bogdanu Vatovecu. Temu je odnesel namreč kar 10 bankovcev po 100 Din in osem bankovcev po 10 Din. Ta denar je last »Kluba gradbenih tehnikov«. Dosedanje preiskave niso imele še nobenega uspeha, tudi ne kljub hišni preiskavi, ki je bila odrejena takoj po ovadbi. Gotovo pa je, da mora tat, bodisi domač ali tuj, razmere v akademskem kolegiju prav dobro poznati, ker drugače ne bi vedel, da ima ravno Vatovec shranjen klubov denar.

© **Vlom v trafiko.** Predsnočnim je vlomil še neznan vlomilec v trafiko Ivana Bizjaka na vogalu Zalokarjeve ceste in Bohoričeve ulice. Vlomil je vrata v železnim drogom. Odnesele je iz trafike več loncev masti, 4 kose dvelirskih novcev, nekaj drobiža in precej različnih tobačnih izdelkov. Vrednost ukradenega blaga cenijo na 3500 Din.

V znamenju zborovani.

Maribor, 12. januarja

Središče zelene štajerske postaja centrum političnega gibanja. V Maribor se zaletavajo avanturisti, ne izostajajo pa potapljači, ki hočejo udeležiti politično parolo: Rešiti, kar se da!

Narodni socialisti so v soboto sklicali zaupno sejo svoje stranke, katere sta se med drugimi udeležila tudi gg. dr. Rostohar in dr. Politeo. V nedeljo sta sklicala javni shod in dasi je bil ta shod priporočen v mnogobarnih listih, je bila udeležba vendar minimalna. V mali dvorani Rotovške gostilne se je nabralo jedva 90 poslušalcev, ki niso bili baš pristaši narodne socialistične stranke. In človek, poznavalec razmer, je moral že pred shodom zaslišati njegov namen: V krizi ali poginemo, ali pa rešimo svoje 7 letno delo; mi smo na — dilemi!

Glavni govornik dr. Politeo je uvodoma omenjal, da cestni red: Vozi in izogiblji se na desno! — ni karakterističen samo za naše ceste in pota, ampak tudi za vso državno politiko. Dočim gredo druge države na levo, gremo mi na desno. Dva sta zakonodajna akta vlade poslednje dobe: Zakon o tisku in poljedelskem kreditu. Prvi je pljunil svobodi mišljenja v obraz, usunil našo notranjost in do-

Dr. L. S.:

Kmetijski pouk na Francoskem.

I.

Julija 1925 je izšla v Parizu brošura o javnem strokovnem pouku poljedelstva v Franciji (L'Enseignement professionnel public de l'agriculture en France, izd. Les Presses Universitaires de France, 49, Boulevard Saint-Michel), ki podaja na 32 straneh pregled tamošnje kmetijskega šolstva. Prav bo, če si jo nekoliko pobližje ogledamo.

Zgodovinski uvod nam pove, da se je začela država brigati za to panogo šolstva pravzaprav šele sredi preteklega stoletja, leta 1848. Tedaj je nova republikanska vlada zasnovala »Narodni poljedelski zavod« (Institut national agronomique) za najvišjo stopnjo tega pouka, dalje nekaj pokrajinskih šol (4) in po okrožjih vzorne kmetije (70). Pod drugim cesarstvom je to šolstvo nazadovalo, tretja republika ga je zopet preuredila in poživila že tokom prvega desetletja svojega obstoja. L. 1875. je organizirala »praktične poljedelske šole«, l. 1879. je poskrbela za okrožne in specialne profesorje poljedelstva. Kasneje so se začeli prvi polzkusi z zimskimi in gospodinjskimi šolami. Vse to je pomenilo malo in tudi ustanova kmetijskih predavanj po okrožjih l. 1912. ni značila resničnega poljedelskega pouka za prebivalstvo.

Organizacijo kmetijskega pouka na širo-

ki podlagi ima slednjit za cilj zakon z 2. avgusta l. 1918. Ta vpoštevava vse stopnje pouka in kroge prebivalstva, dečke in dekleta, mladino in odrasle, ne ozira se samo na stalne šole ampak misli tudi na pošolski pouk, potujoče in zimske šole. Ker predvideva tudi potrebna denarna sredstva, bo s tem omogočena šešasoma strokovna izobrazba par milijonom kmečkega ljudstva.

Redne šole.

Najvišja poljedelska šola je že imenovani »Institut national agronomique« v Parizu, namenjen urođnikom in upraviteljem, ravnateljem kmetijskih uradov in kemikov kmetijske industrije, gozdarjev, kulturnih tehnikov l. dr. Predavajo se tu vse vede, ki se nanašajo na agronomijo in poljedelsko tehnologijo (obrti nauk). Zavod ima razne laboratorije in raziskovalne postaje ter zemljišče 281 ha. Študij traja 2 leti, dijaki (eksterni) se izbirajo po natečaju, sprejemajo se pa tudi izredni slušatelji, ki pa ne morejo postati inženjerji-agronomi. Od 1876—1924 je šlo skozi zavod 4.483 dijakov. Za specializacijo so potem na razpolago višja gozdarstva šola (École nationale forestière) v Nancyju, žrebčarska šola v Le Pin in kmetijsko-ženijska šola v Parizu ter 5 aplikacijskih sekcij za poljedelski pouk, za kmetijsko vodstvo, za fizikalne, kemijske in prirodoslovne vede, za poljedelsko mehaniko (stroji), za kmetijsko zavarovanje in zadružništvo. Pouk na teh sekcijah je brez-

plačen, dočim znaša šolnina na zavodu samem za redne slušatelje 800, za izredne 300 frankov.

Zivinozdravniške visoke šole so v Alfortu, Lyonu in Toulousei.

Višja poljedelska šola za kolonije z enoletnim študijem se nahaja v Nogent-sur-Marne.

Višje poljedelske šole so nadalje »Ecoles nationales d'agriculture« v Grignonu, Montpellierju in Rennesu z nekako istim naučnim ciljem kot »Institut«; obsegajo večino učnih snovi kot to, čeprav v manjšem obsegu, zlasti kar se tiče matematike. Velika važnost se polaga posebej na praktičen pouk. Poskrbljeno je na njih tudi za interne dijake. Po dveh letih študij dobe slušatelji diplome poljedelskih inženjerjev. Šolnina znaša 600 frankov. Lahko se tudi nadalje specializirajo na aplikacijskih sekcijah.

V Versaillesu je narodna vrtnarska šola (École nationale d'horticulture) iz leta 1873., ki daje pouk v vseh panogah vrtnarstva (sadjarstvo, zelenjadarstvo, semenarstvo, risarstvo itd.); šolnine ni razen za inozemce in izredne dijake (50 fr.). Nič manj važna ni kmetijsko-obrtna šola (École nationale des industries agricoles) v Donaiju iz l. 1892. Izučuje kemike in vodje za pivovarsko, sladkorno, destilacijsko (žganjarsko) stroko ter ima v svrhu praktičnega izvežbanja lastne tovarne teh vrst. Šolnina znaša 500 fr. V načrtu so tudi posebni eno- ali dveletni tečajji za strokovno izobrazbo delavcev omenjenih obrti. Učna doba na šoli je kot na orei naštetih od-

merjena na 2 leti. Na vseh opisanih šolah se podeljujejo rednim slušateljem večje in manjše štipendije z ozirom na njih napredek in imovinske razmere.

Takozvane »praktične poljedelske šole« (Ecoles pratiques d'agriculture) so nekatere srednje šole za mladeniče med 14 (deloma 13) in 18 leti, sinove poljedelcev, ki si po dovršeni osnovni oz. meščanski šoli žele boljše strokovnokmetijske izobrazbe in napravijo sprejemno skušnjo. Ker je vzgoja obenem splošna, pripravljajo učence izvečine tudi za vstop v zgoraj imenovane šole višje stopnje. Te šole so urejene podobno kot srednje šole sploh (internati); imajo tudi delavnice za rokotvorni pouk za kovaška, mizararska, pieurska, sodarska dela, tako da se nauče gojenja izdelovati odnosno popravljati gotova orodja in stroje, ki jih bodo v svojem poklicu potrebovali. Pri vsaki šoli se nahaja zemljišče, kjer se praktično vadijo v raznih kmetijskih poslih. V splošnem je pouk enakomerno razdeljen na teoretski in praktični del. Prvi obsega: francosko, aritmetiko, geometrijo, risanje načrtov, računovodstvo, državljanski pouk, fizikalne in prirodoslovne vede v zvezi s poljedelstvom, kmetijstvo samo z vsemi panogami, živinorejo in kmetijsko obrtništvo (izdelovanje vina, mošta, alkohola, olja, mlekarstvo, sirarstvo). Drugi obsega razna opravila v delavnici in na šoli združeni kmetiji.

Ožji poljedelski pouk je povsod skoraj povsod isti, vendar se vsak zavod navadno še specializira z ozirom na podnebje, pokrajino

segel, da ostane svoboden izraz ljudske duše zaprt v notranjosti in torej vlada lahko ribari naprej brez svobodne kritike javnega mišljenja — drugi je materielno udinjal naše kmelako ljudstvo. Govornik je v nadaljem neumljeno obračunal z Radićem. Ni v zgodovini primere Radićevega skoka in povsod drugod bi bil izbrisan iz povrsta politike — pri nas? Ljudstvo je apatično. (Govornik razlaga to stran hrvatskega ljudstva iz psihološkega stališča.)

V Radiću ne moremo najti celote, on je sam v sebi s svojo stranko vred kaos. Ko je bil v opoziciji, je iskal revizijo naše ustave pri angleški Labour Party, pri ruski sovjetski vladi, torej povsod tam, kjer je bilo nepotrebno. Ko je v vladi in aktivni minister o reviziji — molči! Govornik navaja uspehe. Res je, da se je zloglasni Pribičević terorizem vsaj omilil, da so Hrvati deležni vlade in da so vsaj deloma prenehale persekucije. Ali pri vsem tem uspehu Radićeve politike je treba gledati na sredstva. Da je Radić za časa Davidovićeve vlade malo bolj resno mislil, pa manj govoril, bi imeli že davno dobro urejeno državno upravo in bili bi na aktivni poti k reviziji ustave. Stranka NSS ni teoretično proti centralizmu, ker pa se je dejansko izkazalo, da je v Jugoslaviji kvaren — je proti njemu. Sliši se to utemeljenje kakor zloglasni: Post hoc, ergo propter hoc! Dr. Politeo je v na lajnem navajal češko nar. s.c. stranko, ki je morala iti v vlado s svojimi najhujšimi nasprotniki »klerikalci«, in navajal vzroke. Pozabil pa je povedati, da je vzrok ta, ker so češki »klerikalci« pri zadnjih volitvah silno narasli in brez njih ni narcodne vlade.

Govornik je dalje poudaril ideologijo NSS, ne da bi se je v globljem dotaknil. Cel shod je izzvenel, kakor smo že uvodoma omenili in da citiramo besede dr. Politeo samega: NSS je v strankarski, finančni in organizatorni krizi. Bodočnost pa je socialistična, pa narodna — ergo: narodni socializem! Idealisti! Škoda, da ni poznal razmer v Ljubljani, kjer so se njegovi somišljeniki udinjali za volitev v delavsko zbornico vsem drugim kot onim, ki so bližje socialnemu programu NSS, in škoda da ne pozna mariborske NSS in njenega popolnega mrtvila. Da ne omenjamo obupnih, pa deloma navduševalnih besed G. Tavčarja iz Ljubljane prenaširsko, povemo sodbo udeležencev samih: Dr. Politeo je general brez armade, v Sloveniji pa NSS nima ne generalov, ne armade in je izgubila v danih razmerah raison d'être. Če bo ta stranka nujna v bodočnosti po besedah dr. Politeo, prepuščamo sodbo njemu.

Invalidska podružnica je imela v Gambri-novi dvorani ob poln številni udeležbi svoj občni zbor. Staremu odboru s predsednikom g. Krepkom je bila izrečena zaupnica s pohvalo, znamenje, da je delal socialno koristno delo. G. Tome iz Ljubljane je zbranim invalidom tolmačil invalidski zakon, g. Benedik pa je pojasnil, pot, po kateri naj se obračajo invalidi na svoja oblastva. Vnovič je bil izvoljen stari odbor.

Tudi »druga« rdečih postrežkov, 27 po številu je imela svoj občni zbor. Ta »plavi« pa bodo zborovali ta teden.

Vest, da nas počasti g. Svetozar Pribičević, se potrjuje. Vsi se pripravljamo nanj, tudi mi »klerikalci«. To gg. demokratom zagotavljamo, da bomo povsem mirni in da bomo molče poslušali »ideologijo« Pribičevićevega Jugoslovenstva, kadar je v vladi ali hoče vanjo. Javna tajnost pa je, da naša mariborska »Orjuna« ne simpatizira z njim in ne pravoverni demokrati z njo, kar se je zlasti poznalo na zadnjem njenem vpletu radi stališča napram dr. Leontiču. Bomo videli, kako bo medsebojno opravičilo na shodu.

SLS gre s svojo sistematično vzgojo in delom po njej mirno svojo pot naprej, hladno presojaajoč avijatiko in pustolovstvo, ki se šopiki v zadnjih dneh — uspešno ali neuspešno — tako po našem mestu Mariboru.

in krajevne razmere, ponekod na vrtnarstvo, drugod na mlekarstvo itd. Takih šol je sedaj v celoti 34. Pouk traja navadno 2—3 let. Vzdrževalnina znaša 1300 do 1500 fr. Boljši učenci dobe od države oz. okrožij tudi ustanove.

Druge vrste zavodov so zopet predvsem praktičnega značaja. Take so takozvane specialne strokovne šole (Écoles techniques spécialisées) kot mlekarstva v Surgèresu (Charente-Inférieure), mlekarstva in sirarske v Mamiroullu (Doubs) in Polignyju (Jura) ter košarske in pletarske šole v Fayl-Billotu (Haute-Marne). V zadnji traja študij 3 leta, v ostalih pa po 1 leto; tudi uprava je raznovrstna. Narodna ovrarna (Bergerie nationale) v Rambouilletu, ki izhaja že iz l. 1786., je zadnji čas slabo obiskovana.

Omeniti je treba slednjič še vzorne kmetije Fermes-écoles, ki so seveda vseskozi praktične: imajo namen vzgojiti čim več dobrih in umnih kmelovalcev. Poslopije in zemljišče upravlja in izkorišča v svoji režiji ravnatelj, vajenci opravljajo izven pouka vsa potrebna dela in dobe največ 300 frankov nagrade. Oskrbijo jim daje ravnatelj, ki dobiva zato od države dnevno 250 fr. na učenca. Bivanje na teh zavodih traja 2—3 leta, za sprejem je predpisana starost 15 let. Vendar te vrste šole ne odgovarjajo več današnjim razmeram, kajti njih število pada od leta do leta; danes obstojata le še dve v stari obliki.

(Dolj)

Maribor

□ Pogreba pok. št. kanonika g. Arzenška se je udeležilo preko 1000 ljudi. Vse dni so romale množice blagopokojnika kropiti na mrtvaškem odru. Krsto je blagoslovil g. škof dr. Karlin. Spreved ob stolnice pa je vodil stolni prošt g. dr. Matek, ki se je v imenu duhovščine, ki je bila številno zbrana iz mesta in dežele, od njega na grobu poslovil. Pogreba so se specialno udeležili tudi zastopniki vlade in mestnega magistrata.

□ Odbor orlovskega odseka opozarja vse svoje člane in starešine, da se vrši vsaka sredo v običajnih prostorih krošnice cesta 1 ob 8 zvečer predavanje o socialnem vprašanju po Aleš Ušeničnikovi knjigi »Socialna vprašanja«. Novi čas zahteva, da se posebno s tem vprašanjem približje seznanimo, zato želimo polnoštevilne udeležbe. Bog živi!

□ Prihod Jugoslavije. Prosvetna zveza v Mariboru priredi v petek 15. t. m. IX. prosvetni večer ob 8. v dvorani Zadrudne gospodarske banke. Govori dr. Korošec: Prihod Jugoslavije. Vabljeni vsi, ki se zanimajo za rojstvo naše države ker je to predavanje prvo te vrste v Mariboru.

□ Prosvetna zveza javlja, da ima za člane svojih društev, kakor tudi za druge, ki bi se zato zanimali, v svoji pisarni Aleksandrova cesta 6-1. na razpolago kupone, ki upravičujejo do znatnega znižanja cen za gledališke vstopnice narod. gled. v Mariboru. Vsak dobi te kupone brezplačno, veljajo pa seve samo za predstave, ki so izrecno označene »kuponik«. Vabimo, da se članstvo teh kuponov posluži.

□ Poroke v frančiškanski cerkvi. V zidnjem aneoh so se poročili: Folger Herman industrijski uradnik z gđ. Zurga Olga, zasebnico; Ras Jakob, zastopnik trdnje Scherbaum z gđ. Rudl Adelo, zasebnico; Oder Peter, trgovnik z gđ. Petz Elizabeto, vzgojiteljico; Sernee Ivan medicenec z gđ. Vodopivec Elo, učiteljico; Lubez Martin, želez. uradnik z gđ. Job Marijo, zasebnico; Bležič Ivan, posestnik z gđ. Šega Julijano, posest. hčerko.

□ Sinfonični koncert Glasbene Matice v Mariboru se vrši neprekinjeno ta četrtek 14. t. m. z že objavljenim zanimivim sporedom. Naj si vsakdo nabavi svoj sedež že v predprodaji, da ne bo zvečer gneče pred dvorano.

□ Nenađna smrt. V ponedeljek je umrl po kratki bolezni g. Krager Frančišek, zlatar v Vetrinški ulici. Pokojni je bil sicer Nemec a globoko veren in vneš podpiratelj vseh katoliških organizacij v Mariboru. Zlasti ga bo pogrešala Vincencijeva družba med svojimi najvrednejšimi podpiratelji. Pokojni je bil tudi izvrsten zlatar ter je delal za vse cerkve v Mariboru.

□ Gostilna »Trste« nasproti javne bolnice se prenavlja. Kakor čujemo, je ta znani lokal, ki je nekdejs slovel, potem pa prišel ob ime, prevzela nova družba, ki je gostilno zaprla, prostore popolnoma prenovila in bo v krakem času občinstvu odprta.

□ Likof stavbe okrožnega urada za zavarovanje delavcev se je vršil v soboto zvečer. Poslopije ki stoji na impozantnem mestu ima v sprednjem delu 3 nadstropja, zadaj pa dva. Delavci so bili pogostje, igrala je godba, ljudstvo je bilo zbrano mnogoštevilno, govorniki pa so poudarjali, da je stavba zidana tako trdno, da je varna pred vsakim potresom.

□ Mariborska kazn. in. c. Iz kaznilnice doznavamo, da hočejo pri nas za paznike uvesti isti red kot je v kaznilnici v Lepoglavu, t. j. paznik naj bo ob 8. zvečer notri, ob 5 zjutraj pa nazaj, brez doseženih nedeljskih in drugih prostosti. Organizacija jejniških paznikov je izročila poslanecu dr. Hohnjeu in tov. spomeniku v kateri precizira svoje zahteve.

□ Hribolazi na Meljskem hribu. V nedeljo popoldne so se napotili trije možakarji na Meljski hrib — z vrvmi. Prišli so srečno na vrh, tam natrgali per suhih vej in šli domov. Vsekako začelje veleturistike — vsaj v tem, da so vzbujali radovednost občinstva, kaj da bo.

□ Pijance uklopiti se nam ne zdi potrebno. Če celo trije policisti gredo nanj kot se je zadnjič zgodilo na Grajskem trgu in je celo občinstvo proti temu protestiralo, pa še posebno ne. Saj si revež itak ne more pomagati.

□ Zopet požar v Kamni gorici. V ponedeljek v jutro je zgorelo gospodarsko poslopije g. župnika Božička. Ker so v tej grapi požari stalni, so ljudje prepričani, da uganja zločinska roka tu svoje orgije.

□ Tobak... tobak v Mariboru. Zopet nas pita jo z najslabšim tobakom, kar ga premore država, čeprav do Ljubljane ni ravno preda-leč. Če noče tukejšnja uprava nam dati tobaka iz ljubljanske tobačne tovarne, bi bilo dobro, da sami organiziramo bojot in s'opimo v direktne slike z Ljubljano. Čudno je, da trafike same ne izrečejo kake besede, ko vidijo dan za dnevom nešteto kislih obrazov in slišijo ravnotoliko pritožb!

□ Odbor Zupanske zveze v Mariboru. I. Načelnik: dr. Josip Leskovar, mestni župan v Mariboru; podnačelnik: Ivo Urbas, župan, Slemen. II. Odborniki (po okrajih): 1. Anton Selinc, župan, Zakot pri Brežicah; 2. dr. Anton Orgrizek, odvetnik in občinski svetnik v Celju; 3. Alojz Lesjak, župan, Sv. Jurij ob Taboru; 4. Ivan Zver, župan, Vel. Polana; 5. Marko Blekač, župan, Rečica ob Savinji; 6. Anton Toman, župan, Konjice oklica; 7. Jakob Draksler, župan, Dol pri Hrastniku; 8. Jakob Štuhar, župan, Slaranovavci pri Križevcih; 9. Jakob Klemenčič, župan, Ivanjci; 10. Ivo Urbas, župan, Slemen, Selinc ob Dravi, podnačelnik; 11. dr. Andrej Vebler, odvetnik, Maribor; 12. Jože Stabej, obč. svetnik, Maribor; 13. Ignacij Ozvalič, občinski svetnik, Maribor; 14. To-

ne Pohar, župan, Peške pri Makolah; 15. Jožef Pavlinjek, župan, Skakovec, p. Cankova; 16. Luka Derževnik, župan, Orlica pri Breznem; 17. Jurij Kugovnik, obč. odbornik, Prevalje; 18. Franc Ranli, župan, Gajinci pri Moškanjcih; 19. Andrej Bedjan, župan in nar. posl., Obrež pri Središču; 20. Ivan Guzel, župan, St. Janž pri Sp. Dravogradu; 21. Martin Lemp, župan, Velenje; 22. Franjo Žilčar, župan, Ponikva ob juž. žel.; 23. Janez Rožkar, župan, Rajnkovec; 24. Anton Tržan, župan, Dob'e; III. Namestniki: 1. Ivan Serbec, župan, Veliki Kamen; 2. Jožef Samec, župan, Škofjavska pri Vejniki; 3. Alojzij Mihelič, obč. svetnik, Celje; 4. Martin Topole, župan, Marjanevec; 5. Ljudevit Poljanec, župan, Cogetinci pri Sv. Antonu v Slov. gor.; 6. Ivan Juršič, župan, Bistrica pri Rušah; 7. Ivan Vlečan, župan, Cirknica pri St. Ilju v Slov. gorici; 8. Franc Planinšek, župan, Mislinja; 9. Lovro Vamberger, župan, Stanetinci, Sv. Jurij ob Ščavnici; 10. Martin Cestnik, župan, Zg. Pristava, St. Vid pri Ptuju. IV. Izvršilni odbor: 1. Nečelnik dr. Leskovar; 2. podnačelnik Ivo Urbas, župan, Slemen; 3. Jože Stabej, občinski svetnik, Maribor; 4. Ignacij Ozvalič, občinski svetnik, Maribor; 5. dr. Andrej Vebler, Maribor; 6. Jurij Kugovnik, občinski odbornik, Prevalje.

Celje

□ Shod Zupanske zveze dne 10. januarja so obiskali tudi nekateri demokrati. Pa niso bili nič kaj zadovoljni, ko so slišali prekrasni referat dr. Korošca, ki je bil ena sama visoka pesem o krščanski ljubezni, ki naj se uveljavi tudi v našem javnem življenju. So kar v začetku zvinili, ker so mislili, da bodo obratno dobili snov za udrihanje po protidržavnih elementih. Le škoda, da niso zdržali do konca, ker bi se morda še česa naučili.

□ Minister Pribičević pride na potu v Maribor tudi v Celje, kjer bo priredil dne 30. januarja, in sicer zvečer v Celjskem domu zborovanje. Oblastni odbor SDS v Celju kmalu razpošiljal svojim podeželskim organizacijam in poverjenikom, natančna navodila za ta zbor. To je čisto pravilno, da se pošiljajo prav natančna navodila ob taki liki, ko prireja po Slovenskem shode politiki bi nas z najstrožim centralizmom najraje še bolj priklenil na Belgrad.

□ Dr. Jerjav je bil zadnjo nedeljo v Celju. Obenem z njim so prišli k nam tudi dr. Gosak in dr. Senčar iz Celja, dr. Pušnik iz Slov. Bistrice. Njim sta se v Celju pridružila še dr. Kalan in upravitelj Prekoršek in skupno sejali. Sejali so dolgo in široko, in sicer samo o tem, kako bi dobili in našli pravilno rešitev iz te zagate, v kateri se sedaj nahajajo vsled RR vlade. Res je hudo gospodje, pustiti in žrtvovati svojega generala, kaj ne!

□ Radikalni se v našem mestu množe, kakor gobe po dežju. Pravzaprav radikalni upajo, da se bodo njihove vrste še pomnožile. Le tega se ne veselo, da razpošilja Belgrad sam direktno nekatere znane osebe prijavne formule za vstop v radikalno stranko, ne da bi pri tem vprašali naše domače radikale za svoje mnenje. Smo pač slovenska stranka in gospodarji v svoji hiši. Pa še kakšni in kako veljavni.

□ Nemci imajo v našem mestu še vedno ogromno moč. Zguba prejšnje nemške hiše ni seveda prav nič omajala njihovih pozicij, ker imajo posebno v industriji velikansko premoč. Tu dobe svoje vire, da zamorejo vzdrževati marsikatero napravo in tudi podjetje, ki bi sicer ne moglo uspevati. Pri Rauschu, trgovcu s papirjem, se sicer to ni dalo tako izpeljati, ker je bil posebno Rakusch, kakor se sliši, proti temu, da bi se podjetje podprlo. Rasch je sedaj prišel v konkurz in so se potegovala razne slovenske firme za lokal, ki stoji na najlepšem kraju našega mesta. Čeravno se je do zadnjih dni slišalo, da bo Weren, drugi nemški veljak v Celju, dal lokal onemu v najem, kateri bo tudi prevzel en bloc vse v konkurzni masi nahajajoče še blago, je ravno en dan pred odločilnim trenutkom izročil trgovski lokal v najem drugemu ponudniku Nemcu.

□ Električni tok je v našem mestu ogromno drag in ni čuda, da izkazuje električno podjetje lepe letne dobičke. Medtem ko plačuje mesto odnosno mestno električno podjetje Falski elektrarni kilovatno uro menda po 1.25 Din, zaračuna svojim privatnim odjemalcem kilovatno uro po 4 Din. To je na vsak način preveč!

□ Jugoslovensko-čehoslovaška liga v Celju. Veliki župan je potrdil pravila Jugoslovenske-čehoslovaške lige v Celju. Ustanovni občni zbor se bo vršil dne 16. januarja t. l. ob dvajsetih v klubovi sobi Celjskega doma. — To naznanilo lojalno priobčujemo po »Novi dobi«, čeravno se gospodom ni zdelo vredno, obrniti se tozadevno tudi na naš list.

□ Celjski orlovski odsek sporoča, da ima nižji orlovski naraščaj telovadne ure: Ob nedeljah od 8. do 10. ure, med tednom pa v sredo od 2. (14.) do pol 4. (pol 16.) ure. Sprejemajo se otroci od 4. do 14. leta. Prosimo vse p. n. starše, da pošiljajo svoje malčke k orlovski telovadbi, kjer si krepke voljo in utrjujejo telo. Posebno važna je telovadba za otroke delavskih staršev, ker ti nimajo časa nadzirati svojih otrok, a jih brez skrbi zapajo orlovski organizaciji.

Ptuj

□ Umrl je gostilničar pri Sloru Hugo Weissenstein. Pokojni je imel tudi mesarijo, nekaj časa v Leskovcu pri Ptujju gostilno, odkoder se je stalno naselil v Ptuj. Eden izmed sinov se je poleti 1925 ponesrečil

na avtu. Njegov sin v Ptujju ima gostilno in mesarijo, drugi otroci pa žive v Gradcu.

□ Pokopali so dne 10. t. m. dopoldne na okoliškem pokopališču g. Pihlerja iz Vele-vleke, očeta zdravnika dr. Pihlerja v Pragi. Bil je v bolnici operiran, operacija se je posrečila, a nekaj dni navrh ga je zadel mrtvoud.

□ Promemba posesti. Hišo na Kolodvorski cesti poleg hiše dr. J. Fermevca so kupili od gospeča trgovca Wraleschka gospa Celoti, njen sin Celotti ter g. stavbenik Dengg. Poleg hiše nameravajo postaviti novo hišo, ker bi bilo želeži. Celottijevi imajo namreč veliko opre-karno.

□ Kmetiška hranilnica in posojilnica se bo iz poslopija minoritskega samostana preselila na Minoritski trg št. 3, ki je tudi last minoritskega konventa. V ta namen se adaptirajo novi prostori.

Trbovlje

□ Volivcem v Delavsko zbornico včlanjenim pri bratovski skladnici na znanje Glasovnice za volitev v Del. vsko zbornico se bodo delile po čakalnicah okrožij po dveh zaupnikih II. skupine, ki sta zprisižena, obenem bo pri delitvi tudi navzroč po en zaupni kandidat. Iz krega zaupnikov nam je bilo še javljeno, da hočejo nam nasprotni agitatorji takoj po razdelitvi pobrati od volivcev glasovnice, na kar naše ljudi opozarjamo in jim zabijujemo, da naj strogo pazijo na te ljudi!

□ Igra »Očelova kletev« se igra v nedeljo dne 17. januarja od Hrastniškega dramskega odseka v Društvenem domu. Našemu bratškemu odseku in gostom považimo njih njenost in se udeležimo igre v obilnem vtilu!

□ Socialna šola. Pretekli četrtek dobro uspešno šola se v četrtek dne 14. januarja deljuje v Društvenem domu. Vseh predavateljev je okoli dvanajst. Predavanja se vrše, vsaki četrtek od 7—8 zvečer. Po predavanju kratka debata. Posebno pričačuje udeležba iz delavskih krogov.

□ Kdor ima veselje o igranja, naj pri-glasí svoj pristop g. Stojanu Borušaku, ur-jru v Trbovljah ali pa v obeh konsumih I. del. društva v Trbovljah in na Vcdah. Na novem odru v Društvenem domu se lahko vprizorijo še tako obsežne in težke igre, kakor je pokazala nad vse dobra igra »Martin Krpan«, ki se je morala na željo prebivalstva dvakrat vprizoriti ob nabito p. lni veliki dvorani. Take igre pa potrebujejo večje število moči in, da zamore dramatični odsek publi ko v polni meri zadovoljiti, hoče ojačati članstvo in pritegniti v svoj delokrog nove idealne in požrtvovalne igralce.

□ Tudi moški pevski zbor, ki je moral rad, zidanja Doma preiniti svoje pevske vaje sklicuje v četrtek 14. januarja zvečer ob 6 svoj prvi sestanek, da se dogovori o nadaljnjem delu. Tudi pevski zbor sprejema nove člane pevce.

□ Obesil se je v Gaberskem občinski slo-romak B. č. Jože 66 let star. Kaj ga je gnalo v smrt, ni znano.

□ V jami je podsulo rudarja Čebina J., zaposlenega na vhodnem okrožju. Sicer so ga po velikem trudu odkopali in pa težke rane na glavi in rebra polomljena. Njegovo življenje je v opasnosti.

□ Orlovska akademija, Trbovelski Orel priredi v Hrastniku orlovski akademijo v nedeljo dne 17. januarja t. l. v dvorani g. Al. Legarja. Začetek ob 4 popoldne. Vseh točk bo 14. Velezanimive bodo simbolične vaje čil nov in članic »Oj Doberdobe« in protivajenje simboličn h vaj »Gor čez izaro« od članic. Ker v Hrastniku k j takoga še ni bilo v.deli, je za to akademijo veliko zanimanje.

□ Burja. Po toplih in olajčnih dnevih se je včeraj nebo zjasnilo in močna kraška burja je zep hala po našem mestu. Razume se da je vzdignla mnogo prahu... Solnce se je cel dan prijazno smehljalo čez ušesa se zavijajočim Ljubljancem. Ze odčleni kožuhi so skrlno zavijali cel dan naše meščane. Proti večeru se je znižala temperatura na — 12° C od včera-jšnih — 1° C in tako primorala marsikoga, da je v naglici poškal še kožuhaste rokavice in jih obelil preko vsakdanjih. Tudi s sinečno promenado ni imela burja prevelikega ozira, kmalu je pomekla z njo ter jo ragnala na vse strani... V dobro zakurjene domove so se zatekli pred hudo turo Ljubljanci proti večeru, kjer so srečni prebili večer v veselem družinskem kregu.

□ Dama, katere je pustila ali porokla boe na otvoritvi Društvenega doma, jih dobi pri oskrbniku doma.

Prekmurje

Dogočina. Prijazno in pristrčno slavje je praznovalo domače fantovsko društvo na dan sv. Treh kraljev. Ustanovili so si katoliški društveni dom iz nič. Prvi društveni dom v Prekmurju, in sedaj je bila njegova prisrčna in skromna otvoritev. Še ne popolnoma izvršen stoji ob vznožju močnega Plečnikove cerkve, ki je še istotako v bogatem gradbenem ogrodju, da vse skupaj tem lepše harmonira. Fantje so si postavili dom v času, ko se gradi ogromna monumentalna cerkev. Ustvarili so si ga v času največjih žrtv in v velikem pomnkanju vseh sredstev z delom svojih rok in z izredno požrtvovalno voljo. In prijazna Bogojina je videla moč dela in moč volje svoje mladine in ji je priskočila na pomoč. Staro in mlado, vse je bilo pri delu. In sedaj

— dom je otvorjen in Bogojina se je vzrado-
stila. Plačilo za trud je tiho notranje veselje.
Ko bi mogli, bi storili še več, a tudi ta
skromni dom se bo razvijal in rastel Bogojini
v veselje in ponos.

Naša politika

△ Kaj pomeni to? Da gre Radičeva stran-
ka v fin. in. odboru pri davljenju tudi so-
cialnovetnih proračunskih postavk z radikali
čez drn in slrn, je razumljivo vsaj iz razloga,
da morajo biti radičevci hvalačni radika-
lom, ker so jim spustili Radiča in vodstvo iz
zaporov. Da pa Pucelj niti ne trene z očesom,
ko se za česte, mostove, zgradbe v Sloveniji
odklanjajo vse vsote, to pa je druga stvar.
Pucelj nihče ni silil v to vladno, on je šel sam
prostoovoljno služiti Pašiču in Radiču. Tudi
nezaslišano zaposlavljanje Slovenije v prora-
čunu ne more tega človeka spraviti na pravo
pot. Izgleda, da je tudi nekdanji rdeči Albin
polnoma pozabil na svojo preteklost, ker
mirno prenaša kakor njegov šef glasuje za čr-
tanje najvažnejših socialnih ustanov v Slove-
niji. Albin je v Puceljevi družbi pozabil na av-
tonomijo, federacijo, republiko in socialnost,
a Pucelj v Radičevi in Pašičevi družbi na celo
Slovenijo. Koliko pač upliva na nekatere ljudi
imaginarna predstava, da se »udeležujejo vla-
de«, četudi se vlada proti lastnemu narodu.

△ Iz Žerjavovega tabora. Hude dni pre-
življa sedaj SDS. Kakor znano, je bila naj-
trdnjša njena opora doslej UJU, v kateri so
imeli edino besedo gg. Jelenc, Dimnik, Fegic
in Dostal. Med učiteljstvom je že dolgo vrel
proti tem eksponentom Žerjav-Pestotnikovega
režima, vendar je strah pred persekucijami
preprečeval obračun. Zdaj pa, ko je ta režim
pokopan in strah izginil, je izbruhnila kriza.
Na nedeljskem zborovanju UJU so dobili do-
sednji kolovodje nezaupnico, katere posledica
je odstop gg. Jelence, Fegice in Dostala.
Ostali je za enkrat se g. Dimnik ki mu pa ba-
je tudi že zelo gori pod nogami. Za UJU bo
le dobro, če se otrese ljudi, ki so to stanovsko
organizacijo popolnoma udingali političnim in-
teresom SDS.

△ Neizprosni Pribičević. Koliko si Pribi-
čević prizadeva, da bi mogel kako zleteti v
vlado RR, se je pokazalo zlasti v znanji seji
finančnega odbora, ko je opozicija demonstra-
tivno zapustila sejo. Vlada tedaj ni imela kvor-
uma, a da ji ga omogoči, je ostal v dvoranji
samoistični demokrat Svetislav Popović. V svo-
jem bor. bastionem vabilu na Pribičevićev shod
pa slavi »trce« Pribičevića kot moža »neiz-
prosnosti«.

△ Radič in Split. Na proslavo tisočletnice
hrvatskega kraljestva v Splitu je imel priti
tudi g. Stjepan Radič. Ker pa so pripravljali
Trumpčević pristajši proti njemu velike demon-
stracije, je svoj obisk v zadnjem trenutku od-
povedal, češ da je bolan. To je potem v Splitu
napravilo veliko zmešnjav v slavnostnem raz-
poredu. Med drugim je morala odpasti tudi
velika pojedina, za katero se je bila občina
angažirala s 45.000 dinarji, in ki jo je bilo
treba vseeno plačati. Zaradi tega je prišlo v
občinskem svetu do hudega spopada med radi-
čevci in radičevci. Vseh deset radikalov je šle-
nilo, da izstopijo iz občinskega odbora. Nato
je načelnik občine radičevac Regner dal veli-
kemu županu svojo ostavko in z njim še en
radičevac. Zdaj bo baže razpuščen občinski
odbor in postavljen komisarjat. — Majhni
vzroki, velike posledice.

Shodi SCS

V Begunjah pri Cerklji je imel 8. t. m.
poslanec Serbec zelo lepo obiskani shod. Poro-
čal je o političnem položaju. Ob koncu so zho-
rovalci izrekli zaupnico Jugoslovanskemu klu-
bu. Presvetlemu g. škofu so izrekli svojo uda-
nost in zahvalo za neustrašen nastop v kulturnem
boju.

Beatifikacija Martina Slomška.

Lavantinski knezoškof dr. Andrej Karlin
je steriliziral potrebne korake v Rimu za beati-
fikacijo A. M. Slomška. V kratkem se bo se-
stavlila komisija. Belgradski nuncij Pellegri-
netti, ki je bil med vojno kurat slovenskih
vojnih vojniki v Italiji in se je ob tej pri-
liki naučil slovenskega jezika in se že tedaj
seznanil s Slomškovimi deli ter njegovo ose-
bo, osebno stvar zelo podpira in se bo kmalu
začel formalni proces za preglašanje velikega
Slomška blaženim.

Za učiteljstvo

Kakršno delo, takšno plačilo. V nedeljo
je imelo UJU poverništvo Ljubljana širšo
sejo. Na seji pa je bil tak vihar, da je po-
verjenika Jelence odnesel. Ko so mu pred-
sedniki okraj. učiteljskih društev izrekli ne-
zaupnico, je pobral svoja šila in kopita, pa
odšel. Za učiteljstvo je to vesel pojav. Po
vseh Sloveniji se raduje učiteljstvo tega do-
godka in si obeta lepših stanovskih razmer.
V soboto pa je imelo okraj. učit. dru-
štvo za ljubljansko okolico svoje zborovanje.
Kakor nam poročajo, je bilo tudi na tem zho-
rovanju zelo živahno. To dokazuje že to, da
so izvezli enega starega odbornika izvolili
vse nove. V boj so šli opozicionalci z geslom:
Ven s politikom iz stanovskih društev! Uspeli

so. Novi odborniki so: Grašič Franc, Mikuž
Valentin, Macarol Josip, Gole Josip, Likar
Klotilda, Benigar Vilma in od starega odbora
še Mihelič Viktor. — Pregledovalca računov:
Michler Ivan in Celnar Ana.

Za pravice sloven- skih občin.

Na zborih Županske zveze v Mariboru
6. t. m. in v Celju 10. t. m. so se sprejele sle-
deče resolucije:

1. Skrb za občinske ceste in mostove spa-
da v lastni delokrog občine (§ 24. točka 3.
obč. reja). Stroške za to krije občina z last-
nimi davki (§ 69) ali pa z ročnim delom in pri-
prego (§ 77). Zato odločno odklanjamo uved-
bo kuluka. Protestiramo tudi proti vsem pred-
pripravam za uvedbo kuluka, osobito proti
zahtevi izkazov o davčnih zaverancih, ki žu-
panom povzročajo samo mnogo dela in truda.
Ta zahteva je tem manj utemeljena, ker im-
amo državne davčne urade, ki majo točen pre-
gled vseh davkoplačevalcev.

2. Županska zveza protestuje proti na-
vadi, da se obč. uradi uporabljajo kot dostav-
iteltji za razne oblastne odloke. Tako posto-
panje povzroča županom neprimerno mnogo
truda in stroškov, ki so tem manj potrebni,
ker imamo za to državne poštne urade.

V Celju so bile sprejete resolucije, pred-
lagane od g. Burnika, glede dopisovanja v
srbskimi, občinskih grbov, reverzov za tajne
vojaške akte itd., ki jih še objavimo.

Pismo iz Vestfalije.

Velika brezposelnost. — Požrtvovalni trud
g. svetnika Kalana. — Prvi slovenski orlovski
prapor v Nemčiji. — Napredek našega lista.
— Pohvala slovenskemu narodu.

Naš veliki prijatelj, gospod vikar Tensun-
dern, je poslal g. knežčskofu dr. Jegliču sle-
deče pismo:

Prezvišeni gospodi!

Ob novem letu mi je prijetna dolžnost,
prevzvišenemu gospodu v imenu Vestfalskih
Slovencev poslati najpriznanejšo čestitko.

Preteklo leto ni bilo v gospodarskem ozi-
ru za Vestfalske Slovence prav dobro. Tudi
med Slovenci je veliko brezposlenih. Najbolj
žalostno pa je, da ne dobijo državne podpore
za brezposelnost (Erwerbslosenunterstützung),
ker se ni sklenila Jugoslavija dotične pogodbe
z Nemčijo. Samo cerkvena karitativna dru-
štva podpirajo uboge Slovence.

Tudi nekateri narodni Nemci zdaj še bolj
grdo kakor prej gledajo na inozemce, ker
Nemcem vzamejo delo. Pomisljijo pa ne, da so
jih Nemci sami prosili, da naj pridejo v Nem-
čijo, delajo in se trudijo ter plačujejo davke
za Nemčijo.

Res je, Slovenci zelo trpijo, v domovini in
v tujini. Velikokrat pravim Slovincem: »Bog
posebno ljubi slovenski narod, ker mora to-
liko trpeti.«

V verskem oziru pa je sveto leto prineslo
vestfalskim Slovincem veliko božjih milosti.
zlasti preč. g. Kalan je z največjo požrtvo-
valnostjo kljub svoji starosti pastoraliral svoje
rojake po vseh farah. Seveda duhovni svetnik
ni zadovoljen s svojim uspehom. On je mislil
in upal, da bo na enkrat izpreobrnil vse brez
izjeme. Jaz pa in vsi dobri Slovenci smo mu
zelo hvaležni in odkritosrčno pripoznamo nje-
gove velike uspehe. V Gladbecku se je tudi
prav uspešno vršil sveti misijon od 2. do 8.
decembra.

Zlasti v društvenem življenju smo napre-
dovali. Prvi orlovski prapor smo blagoslovili,
nova društva so se ustanovila in društveno
življenje je bilo splošno prav živahno. Na do-
bro organizacijo je veliko vplival »Naš zvon«,
ki ima čez 1600 naročnikov. Meni se zdi, da
se starši sedaj bolj zanimajo pri vzgoji svojih
otrok za slovenščino.

Preč. g. Kalan vedno misli, da je tukaj v
verskem oziru vse prav izvrstno in v Slove-
niji večasih bolj pomanjkljivo. Jaz pa sem po-
polnoma drugega mnenja. Kdo ima prav?
Versko življenje v eni deželi se da težko pri-
merjati z verskim življenjem v drugi deželi in
vsak narod se mora po svojem razvijati in se
po svojem duševno povzdigovati. Na vsak na-
čin pa ima slovenski narod veliko dobrih
lastnosti: je katoliški narod, ki ima globoko
vero in ginljivo Marijino čiščenje, je narod,
ki pospešuje vsakovrstne kulturne napredke,
je narod, ki je zdrav in krepek, je narod, ki je
veselega in prijaznega značaja. Bog živi Slo-
vence!

Letos bo 5 let, ko so presvetli gospod
nas vestfalske Slovence obiskali. Ali bodo
Prezvišeni tudi letos z nami romali v Keve-
laer, kakor so nam obljubili pred 5 leti? Ka-
kor sem slišal, bodo Prezvišeni šli v Chicago
k evharističnemu kongresu. Mogoče, da bo
ob tej priliki — pred ali po Chicago — tudi
romanje v Kevelaer. Ali bo kaj upanja za ve-
liko udeležbo radi gospodarskih razmer, o
tem bom pravočasno poročal.

Božji blagoslov za novo leto in slovenske
pozdrave! Z največjo udanostjo udani Vam
Tensundern, vikar.

EKSPLOZIJA V ITALIJI.

Rim, 12. jan. (Izv.) V Polverari pri Ferari
je eksplodiralo v neki hiši več dinamitnih pa-
cijon, ki so jih imeli pripravljene za ribi lov.
Hiša se je porušila, 4 osebe so bile ubite.

Kulturni pregled

Profesor Storicin.

Drama v štirih dejanjih. Spisal Leonid
Andrejev. Poslovenil I. Vidmar. Režiser M.
Skrbinšek.

Ne bi mogel v tem trenutku povedati, ali
je Čehov sam dejal ali je Merežkovski o njem
napisal, da je življenje ruskega inteligenta
neprestana tragedija. Ta trditve velja v polni
meri tudi za ljudi, ki jih razkriva Leonid An-
drejev v svojih dramah, le da je ta tragika,
čeprav preveč miselno zajeta, vendar še vse
bolj ruska, pa tudi še vse globlje človeška.
Naš oder pozna Dneve našega živ-
ljenja, Anfiso (dvakrat: po ruski družbi
Muratova in po domačih igrah), Jekate-
rino Ivanovno (po Hudožestvenikih), iz-
lanskega leta Misel in letos Profesorja Stori-
cina. Vrsta nesrečnih izbrancev je to, ki usta-
jajo in se bore za novega človeka in spet ža-
lostno padajo radi svoje lastne nesposobnosti
ali radi nezdrave znanosti in neprekrašenosti
sveta. Obupno je njihovo življenje in vendar v
vsi nesreči tako pravo, da bi ga ne bilo mogoče
nikjer popraviti. Strašna pot za vsakogar, ki
mora iti samo skozi pesti resnične vsakda-
njosti, brezsrčnosti in brezvestnosti.

V profesorju Storicinu je tragika misleca,
reformatora zelo živa, tako da literarne ali
borbene poteze stoji precej v ozadju in se nam
odkriva sama drama, drama duševno lepega
človeka, bridka resnica, da tisti, ki lepoto
ustvarja in živi samo za druge, navadno ža-
lostno umira v brezsrčnosti in krutosti svoje
okolice. Storicina uniči družina, pravzaprav
žena sama. Storicin je blag človek, razmišlja
samo o lepem in dobrem življenju in te misli
presaja tudi v svoje slušatelje, ima krog častil-
cev — a njegova lastna družina je najbolj daleč
od takega lepega življenja. »Razjasnite mi to
uganko mojega življenja: zakaj je okoli mene
tako malo lepote? Nadajam se, verujem, da je
kdo izmed mojih poslušalcev, ki ga nisem
nikdar videl od blizu odnesel s seboj moj te-
stament o lepem življenju in da je zasadil cel
vrt lepote, toda zakaj je pa okrog mene taka
arabska puščava? Ali mi je usojeno le iskati
in govoriti, in uporabljati pa morajo drugi?
Storicin si je v svojem delu preutrudil srce —
njegovo življenje je na tehnični. Na katero stran
ga potegne v življenje ali v smrt? Ali ga more
rešiti prijatelj zdravnik Telemahov, ali bi ga
mogel obvarovati ženin brat dobrončrni zadreg
Modest Petrovič, izginec iz življenja — ali
bi ga pritegnila mladost in lepota knežne Ljud-
mile Pavlovne, učenke, ki se ga je oklenila?
Edino tu bi bila rešitev, ko bi se Storicin v
hipu, ko prizna svojo ljubezen, te ljubezni
tako ne odpovedal radi lepote, ki mu je žrtvo-
vanje. »Kadar se omožite, da, da omožite, tedaj
v imenu tistega človeka, ki vas bo ljubil, v
imenu svoje ljubezni, vsega svojega življenja
vam govorim: ohranite (lepoto) nestrohljivo.
Pomnite, da le brez trohne ženske rode
Boga — Besedo, drugače pa rode samo otroke.«
Ne Telemahov, ne knežna ne moreta nič izpre-
meniti, ker brezsrčnost in moralna pohablje-
nost gresta svojo pot in ker so tudi v Storicinu
le — človeški zakoni.

Usoda iztegne krvinkom krepplje in začno
sekati po njem. Iz revščine se začno odpirati
ženi grehi, zlasti grozi sramota radi pone-
verbe javnega denarja — Storicin se začne
opotekati. Tedaj ga opusje Savič, hišni prija-
telj, podli materialist, ženin ljubovnik in njen
tiran in ga uči njega, profesorja, filozofa in
pedagoga dostojnosti proti ženski, tedaj klone
v svojem človečanstvu tudi sam Storicin. Glo-
boko klone, nizko, strašno. V obupni pijanosti
se mu zasveti, da njegov mlajši pokvarjeni sin
Sergej, ni njegov, temveč Savičev, vidi propast
svoje družine še globlje. Ni več poti nazaj ne
naprej. Rešnik je bolno srce, ki se točno oglasi
in usmiljeno izravna, kar se ne da drugače
izravnavati. Zadnje dejanje so samo še obračuni.
Storicin zbeži iz svoje hiše in umira pri prija-
telju Telemahovu, ob svojem sinu Volodju, ob
Pavloviču, ob knežni — a pred njim mora na
oni svet Savič. Pred vrati ga oklofuta Volodja
in ustreli — Telemahov pomaga.

Laže bi bilo govoriti o osebah, miselnih
zastopnikih teh dogodkov, kakor podati zado-
voljivo vsebino. Kljub zunanjim preprostosti je
namreč ta drama miselno tako prevezana, da
se črte dogodkov izgubljajo bolj v pisateljevo
gledanje na svet kot neposredno življenje.
Dvoje svetov imamo, ki sicer nista tako izključ-
no ločena. Ne smemo trditi, da bi bila ta ostr-
loštev tendenca. Na eni strani je Storicin,
bolesno tenkočuten univerzitetni pedagog,
sanjar o drugačnem, plemenitejšem človeku,
poleg njega Telemahov, dobrončrni, a trdoskori
zdravnik in realist v dobrem pomenu, dalje
Modest Petrovič, ki je nesrečno segel po živ-
ljenju in ga je udarilo, ki je danes mehak kot
testo in se ne upa niti slabe novice povedati,
končno mlada knežna Ljudmila Pavlovna, ki
so jo Storicinovi nauki prevzeli, ljubi v Stori-
cinu predvsem lepega moža in hoče z njim
živeti, spominjajoča se besed: »Kadar bo Vaše
življenje tako lepo kot Vaš obraz, pridite k
meni.« Od te mlade žene, ki v svoji precejšnji
popolnosti vendarle ostane ženska, je pot na
drugo stran, k osebam Storicinove protigre.
Tu je prva njegova žena Jelena Petrovna; ta
moža nikoli ni mogla razumeti. Kot žena je
zanj prestalo, zato je za ženo učenjaka ne-
mogoča. Zato živi po zahtevah svoje narave in

pada in se pogreza — in kot ni bila zmožna
razumeti njegovih vzgojnih nauk, ne more
nazaj k njemu, in se vedno tesneje oklepa
Saviča, čeprav je njen tiran. Zato se živa tra-
gika učenjaka odpre šele v očitkih ženinih,
kjer bi Storicin moral videti, da sta oče in
učenjak dve nalogi, ki sta obe skupaj preveč
za enega samega človeka.

Tehnika drame enakomerno deli senco in
luč. Mrakotno občutje v začetku, nato j sen
razgovor, in na njegovem vrhu že udari nov
neprijeten zvok. Pri drugem dejanju, ki je
sama sreča in solnce, sega z ozadja ženina
krivda, ki jo nosi Modest Petrovič, in ko se
vrne Storicin z rožami v rokah in ko se je od-
povedat ljubezni, ki jo je videl v knežni, meneč
da je že više v svoji življenjski popolnosti —
udari v tretjem dejanju groza domače gnolobe s
tako silo, da pomandra tudi njega kot človeka.

Gospod Skrbinšek, ki je dramo re-
žira, je imel težko nalogo, to močno teoretično
filozofijo postaviti otipljivo živo pred nas, tako
da stopijo vse poteze v ozadje in se razgrnejo
pred nami ljudje. Režiser mora poleg tega
oživiti vse tisto obeležje, ki daje drami poseben
ton. Bolj se mu je posrečila zgodba kot občutje,
ki smo ga splošno pogrešali. Do tu naše gle-
dališče v splošnem še ni prišlo. Zato je bilo
zlasti II. dejanje, kjer bi moralo solnce in ži-
vega veselja do življenja — samo moreča teža
zdihajočega Modesta Petroviča in Storicina.
Precej tona je dalj kljub nepopolni sceni v
IV. dejanju.

Iste težave, ki jih ima drama sama, smo
opazili na igrah. Najtežjo Storicinovo partijo
je opravil g. Levar. Po svoje, to se pravi s
plemenito poslavo in plastiko, ki se ne vsiljuje,
kaže umevanje teksta, popolnoma se vendar še
ne izgubi vanj; je dober teatralik, ki bi mu
v afektu beseda rada ušla navzgor. Zato je naj-
večja njegova zasluga, da se uspešno kroti.
Storicin je med njegovimi dobrimi vlogami
boljša stvaritev v šije vrste. Na njegovi višini
je ga. Savičeva kot Ljudmila Pavlovna, ki
je tekom kesnejših prizoritev popolnoma izo-
blikovala svoje razmerje do Storicina. Tako
smo jo spet mogli videti tam, kjer je doma, ker
ne sme misliti, da je njena igra n. pr. v Pegici
uspeh. Jaz jo čutim kot globoko spozabo kot
nepotrebno in malo častno uhajanje v tuj
patent. Najboljša postava vse drame je Jelena
Petrovna. Ga. Rogozova se je zelo potrudila
a težki nalogi je bila samo pol kos. Pre-
malo je mogla v čustvovanje slabotne ženske,
ki je kljub ljubezni neusmiljena do samega zlo-
čina, je v vsej pasivnosti dovolj aktivna za
nesrečo. G. Skrbinšek s Telemahovom v
prvem delu igre peča dober tip, ki je vendar
v svoji dobrončnosti preoster in preveč
godrnjav, v zadnjem dejanju mu mera stalno
uhaja tako, da nazadnje vedno ostane samo g.
Skrbinšek brez Andrejeva. G. Lipa h skuša z
Modestom Petrovičem ustvariti kakor mogoče
popolno podobo ruske mehote. Obilo studijo
in samo zatajo kaže v tej podobi, ki se mu je
priznalo posrečilo. Je najtežji tip, ki ga
srečam v igri. Paviča igra g. Cesar, ki
uspešno prestopa v vloge značajev. Njegov
Savič je še trši kot bi moral biti, a igra ga
zadovoljivo. Manikin g. Jermana in Sergej
g. Sanciina sta slabaš v maski kot v igri,
Sergej skoro nemogoč, Volodja g. Jana je
prijetna, vendar še mlada stvaritev. Njegov
govor kaže še veliko naučenosti in je monoton.

Upriporitev te igre je hvalovredno dejanje,
čeprav jo je kritika, ki išče opravičb za nesla-
nosti in neumnosti skušala odklanjati. Fr. K.

Naše prireditve

Izobraževalno društvo Šmartin pri Kranju je
gostovalo v Kranju dne 9. in 10. t. m. z res lepo
in jedrnatno igro »Bela vrtinca«. Igralci, kakor tudi
igralke so svoje vloge izbornu pogovili. Vsa čast!
Enako nas je presenetil mladi zbor tamburašev,
katerega zelo spretno vodi g. Fr. Kovarčič, tamkaj-
nji organist. Igralci in tamburaši so želi splošno
priznanje.

Raka pri Krškem. Na novega leta dan smo
imeli skioptično predavanje. G. kaplan Tomazin iz
Cerkelj je govoril o zanimivostih s. arega in seda-
njega Egipta. Na koncu pa nam je pokazal s slika-
mi še ves razvoj zrakoplova. Predavanje je bilo
zanimivo za vsakega. Udeležilo se ga je nad 400
ljudi kar priča, da so taka predavanja zelo dobro-
došla. G. predavatelju in njegovemu asistentu srčna
zahvala!

Jesenice. V nedeljo dne 17. t. m. bo na Jese-
nicah v Delavskem domu na Savi shod kršćansko-
socialnega delavstva. Govori nositelj liste urednik
Franc Terseglav. Vsi ki se zavedate važnosti voli-
tev v Delavsko zbornico na shod.

Glasba

Prva ponovitev simfonične pesnitve za soli,
mešani zbor in orkester se ponovi v petek 15. t. m.
ob 20. uri zvečer v veliki dvorani hotela »Uni-
ne. Ker se to delo pozneje ne bo več izvajalo, a zasluži
vse naše zanimanje, saj je eno največjih del slo-
vanske literature, opozarjamo vse, ki se zanimajo
za resno koncer no glasbo, na ta koncert. Predpro-
daja v Matični knjigarni.

Knjige in revije

Dve važni hrvatski knjigi. Kdor se hoče teme-
ljito in na prijeten način seznaniti z novejšim in
najnovejšim hrvatskim pripovedništvom, mu toplo
priporočam 270 strani (velike osmerke) obsegačo
knjigo dr. Milana Ogrizovića Hrvatski pripo-
vedniki, izšlo ravno (1926) že v četrti iz-
daji, ki jo je uredil prof. dr. Ivan Puh. Knjiga
govori o 25 hrvatskih pripovednikih, od Avgusta

Benoe in Jos. Evz. Tomića pa do najnovejših: pri vsakem je najprej precej obširna biografija (večinoma s sliko), nato označba sloga, končno posebno lep pogled proze dotičnega pisatelja. Knjiga je tako zanimiva, da je ni mogoče odložiti, dokler je ne prečitaš. Prijatelji slovenskega slova najdemo tukaj nazoren pouk, kako naj tudi mi ocenjujemo svoje pripovednike. — Obenem so izšle Junačke narodne pjesme hrvatske i srpske v prireditvi dr. Mil. Straška (str. 176) z uvodom, ki upošteva najnovejša znanja o narodni poeziji; izbrane so tu tako, da imamo pregled čez vso dobo od 14. pa do 19. stoletja. (Med drugim čitamo n. pr. tu o Petru Mrkonjiću ter o Karađorđu.) Obe knjigi je izdalo vrlo društvo srednjoškolskih profesorov u Zagrebu, Medulićeva ul. 33. Ker moramo svoje brate čim bolj spoznavati, pričnimo kar s to priliko. Zlasti prva knjiga bo koristila starejšim kakor tudi dijakom. Prva knjiga, Hrv. pripovedači, stane 40 Din, druga 25 Din. Obe se dobijo v Novi založbi v Ljubljani (zaradi poštnine prva 42 Din, druga pa 26 Din). D.

Ljubljansko gledališče

Drama.

Začetek ob 8 zvečer.

Sreda 13. jan.: HENRIK IV. Izven.
Četrtek 14. jan.: PROFESOR STORICIN. Red D.
Petek 15. jan.: HENRIK IV. Red E.
Sobota 16. jan.: Delavska predstava
Nedelja 17. jan. ob 3 pop.: KRALJICE VIDKE
KRESNA NOČ. Otroška predstava po znižanih cenah. Izven. Ob 8 zvečer: OBRT GOSPE Warrenove. Premijera. Izven.

Opera.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Sreda 13. jan.: GLUMACI. — POVRATEK. Red B.
Četrtek 14. jan.: ORFEJ V PODZEMLJU. Red C.
Petek 15. jan.: VIHAR, simfonična pesem za veliki

orkester, soli in zbor. Koncert v vel. dvorani »Uniona«. Začetek ob 8 zvečer.
Sobota 16. jan.: SRCE IZ LECTA. POZIV NA PLES, CAPRICIO ESPAGNOLE. Red D.
Nedelja 17. jan. ob 3 pop.: AIDA. Gostuje ga. Zasludova in g. Zdenko Knittel. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Premijera Ziralidovega Henrika IV. Med vsemi deli dramskega pisatelja Pirandella najbolj slovi njegova tragedija Henrik IV., ki jo igrajo po vsem svetu. Vloga Henrika samega je v igalskem oziru tako velika, da jo igrajo največji svetovni dramski umetniki. Prvi jo je kreiral znameniti Pirandellov igralec Bogero Rogeri. V Nemčiji pa jo igra z največjim uspehom slavni Moissi. Delo je globoko filozofsko in ostro veže historijo s fabulo znanega nemškega cesarja Henrika IV. Djanja se vrši v sedanosti in ima svojo osnovo na sledečem dogodku. Vrši se je konstruiran sprevod v katerem je nekdo predstavljal Henrika IV. Vsed zločina pade predstavljalec Henrika s konja ter se pri padcu pobije na glavo. Posledica padca je bila blaznost, ki je trajala 20 let in v tej blaznosti igra dotičnik vloga Henrika IV. Pri naši vprizoritvi predstavlja naslovno vlogo g. Rogoz, ostale glavne vloge igrajo ga. Marija Vera, gna. Mira Danilova ter gg. Levar, Osipovič in Peček. Štiri mlade ljudi, preoblečene v tajne svetnike Henrika IV. pa predstavljajo gg. Jan, Jerman, Sanein in Smerkolj. Sluga je g. Plut. Premijera Henrika IV. se vrši kot izven predstava. Režija je v rokah profesorja g. Šesta.

Pri današnji operni predstavi se pojata Hatzejeva opera Povratek in pa Leoncavallovi Glumači. Uprava je mesto baletov Favnova noč in Svatovac uvrstila k operi Povratek znano opero Glumače ter je prepričana, da je s tem le ustregla želji abonentov. Povratek se poje v običajni zasedbi, le mesto bolnega Betelta poje vlogo Stanca g. Rumpelj. V Glumačih pa imajo glavne vloge ga. Jenikova ter gg. Holodkov in Orlov. Predstava se vrši za red B.

Minister SHS za finance dr. Stojadinović. Fotografija ga predstavlja v njegovem kabinetu in je bila napravljena pred njegovim odhodom v Washington, kjer misli urediti naš dolg z Ameriko.

Po širnem svetu

K napadu na vlak v Mehiki.

Mehiko, 12. jan. (Izv.) Potniki, ki so se rešili iz napada na vlak pri Gaudajari, poročajo o napadu grozne podrobnosti. Roparji so potnike brezsrčno pobili. Prizorov ni mogoče popisati. Mnogi potniki so prosili roparje za milost, a niso bili uslišani.

Mehiko, 12. jan. (Izv.) Med potniki napadenega vlaka najbrž ni bilo nobenega inozemca.

Mehiko, 12. jan. (Izv.) Po izvršenem napadu so jo roparji odkurili na stroju do mesta Yurecuaro, ki so ga oplenili. Nato so zbežali v hribe. Strojevodju vlaka se je posrečilo roparjem uiti. Hodil je celo noč, dokler ni prišel do telegrafске brzojavne postaje, s katere je prosil za pomoč. Na mesto nesreče so poslali takoj več vlakov in tudi čete. Včeraj so vladne čete obkrožile roparje. V boju, ki se je razvil med roparji in četami je padlo precej roparjev, katerih število pa še ni znano. Osem ujetih banditov so takoj ustrelili, plen pa, ki so ga roparji napravili, odvzeli.

ROPARJI UGRABILI 250.000 MARK.

Nordhausen, 12. jan. (Izv.) Danes dopoldan ob 10 sta bila dva poštna uradnika napadena, ko sta hotela vstopiti v Državno banko. Napadli so ju trije zločinci, ki so jim iztrgali pošto košaro, v kateri je bilo 250.000 mark bankovcev. Uradnika sta se roparjem zoperstavila, a so jih roparji pobili na tla z udarci po glavah. Roparji so zbežali, vendar jih je policija začela takoj zasledovati. Enega zločince so pri zasledovanju ubili, drugega težko ranili, tretji jim je ušel.

30 LADIJ ZAMRZNILO V FINSKEM ZALIVU.

Berlin, 12. jan. (Izv.) Linijska ladja »Hessen« je danes prispela v Reval. Namenjena je, da gre na pomoč ladjam, ki so zamrzile v finskem zalivu. Ob 9 dopoldan je poskušala prodrati proti mestu, kjer so ladje zamrznjene. Po zadnjih poročilih morje v finskem zalivu vedno bolj zmazuje. Led sega skoraj do višine mesta Reval. Med 30 zamrznjenimi ladjami je 18 nemških. Kako bo rešilna akcija uspela je še negotovo.

Helsingfors, 12. jan. (Wolff.) Danes zjutraj so poskusili ladjam, ki so v finskem zalivu v ledu, z letali prinesiti hrane. Najprej so poslali dvojico letal s 300 mesnimi konzervami iz Viborga. Letala so vrgla konzerve na led v okolici ladij. Iz Helsingforsa je pa odšlo eno letalo tudi s hrano za ladje. To letalo bi se moralo ob 3. popoldan vrniti, a se ni. Kaj se mu je zgodilo, ne vedo.

PROTIFRANCOSKI IZGREDI V SIRIJI.

Beirut, 12. jan. (Havas.) Dočim so potekle volitve v provizorično vladu v mestih Alexandrette, Antiohija in Kyrikan mirno, so bile v Alepu velike demonstracije, pri katerih je bil 1 policist in 9 demonstrantov ubitih in več francoskih častnikov ranjenih.

SPIONAZNA AFERA NA ČESKEM.

Praga, 12. jan. (Izv.) Koncem lanskega leta so v Althozlu vlomili v poslopje divizijskega poveljstva in pri tem ukradli tudi važne vojaške listine. Kakor poročajo »Lidove Noviny« je odšel v Altholz polkovnik Soukup, vodja poročevalskega oddelka češkoslovaške armade z namenom, da uvede preiskavo na lico mesta. Na podlagi dosedanjih poizvedb so aretirali vodjo poročevalskega oddelka divizijskega poveljstva stotnika Vrbo in še tri osebe. Bajje gre za daleč razpleteno ogledušstvo.

SILEN VIHAR V AMERIKI.

Pariz, 12. jan. Iz Newyorka javljajo, da je bil na amerikanski obali zlasti v državah Newjersey in Maine mogočen vrtnec in vihar, ki je napravil veliko škodo. Vse ladje v luki Port Bernard so razbite ali težko poškodovane. V luko so priplavale ogromne mase ledu, ki so uničile še to, kar so pustili valovi in veter.

VELIKE POPLAVE V MEHIKI.

London, 12. jan. (Havas.) Listi poročajo iz Newyorka, da so v zapadni Mehiki velike poplave. 20 vasi je voda porušila, 700 ljudi je utonilo.

ROMUNSKI ODVETNIKI ŠTRAJKAJO.

Berlin, 12. jan. (Izv.) Kakor poroča »Berliner Tageblatt« iz Bukarešte, je sklenila Zveza odvetnikov splošen štrajk. Kot vzrok naveda popolno zmedo v pravosodstvu, ki je nastala, odkar so pravosodstvo »zenačili«.

ROPARJI SREDI NEWYORKA.

Newyork, 12. jan. (Izv.) Tukaj sta bila na cesti napadena dva zlatarja in z revolverskimi kopiti pobita na tla. Roparji so se polastili dveh torb, v katerih je bilo za 100 tisoč dolarjev nebrušenih diamantov. Dasi je policija takoj zasledovala roparje in nanje tudi streljala, se jim je posrečilo v avtomobilu pobegniti.

NESREČA NA MORJU.

Sanghaj, 12. jan. (Wolff) Parnik »Impres of Asia« je trčil blizu Sanghaja v obrežni parnik in ga razklal na dvoje. Obrežni parnik se je v dveh minutah potopil.

Srbski „Kitajci“.

Dokler so bili Srbi pod turškim jarmom, je skakala srbska deca do desetega leta v sami srajci, moška pa še dalje. Kajti Turki so pobirali od vsakega Srba posebni davek, imenovan arač, od tistega časa, ko je začel nositi hlače.

Na glavi so nosili Srbi rdečo kapo ali fes. Okoli fesa so ovili pisano ruto. Srajca je bila lanena in je segala do kolen. Prepasali so jo z volnenim rdečim pasom. Tudi spodnje hlače so bile lanene in niso bile tako široke kakor prleške in hrvaške »breguše«. Niže od kolen so nosili dokolenice. Čez srajco so oblekli telovnik iz belega volnenega sukna, ki je imel podlogo iz kožuhovine, preko njega pa suknjo iz črnega ali rjavega sukna, ki je segala do kolen. Za pas so vtaknili mož, pištolo in rog za smodnik. Orožje je Srbu zelo drago. Ko je po zmagi radikalne stranke pri volitvah l. 1888. kralj Milan izdal ukaz, da ljudstvo odda orožje, je zavrelo po celi Srbiji in v vzhodni Srbiji se je celo ljudstvo uprlo, nahujskano po Pašicu. Kadilec vtnake za pas pipo s tobakom. Včasih li piščalka dela družčino. Naša evropska obleka v Srbiji sploh ni bila poznana. Za prve vlade kneza Miloša (1815—1839) še v večini srbskih mest ni bilo krojača, ki bi znal šivati evropsko obleko.

Razen duhovnikov in menihov moški niso nosili brade. Samo v ječi in ob smrti najožjih sorodnikov pustijo Srbi še dandanes štirideset dni rasti brado. Šele od druge vlade kneza Mihajla (1860—1868), ko je začela srbijska mladina študirati na nemških vseučiliščih, so prinesli od tam brade. Prej pa so smatrali brado za nekaj nepristojnega. Knez Miloš je hotel spoditi iz Narodne skupščine Mladena Milovanovića, ker je prišel neobrit.

Za najlepšo krasoto moške glave so smatrali v Srbiji bujne dolge lase. Spletali so jih v kite ter jih prepleli z rdečimi trakovi. Meščani so jih navadno malo pristigli in nosili razpletene po hrbtu kakor sedaj stari srbski duhovniki. Že za časa prvega ustanka (1804 do 1813) je uvidel Karađorđe, da ovirajo kite Srba pri bojevanju. V ročnem metazu so namreč lahko Turki zgrabili Srba za kite, ki so mu visele po hrbtu in takoj se ni mogel več niti ganiti. Srbi pa niso imeli Turke za kaj prijeti, ker so imeli obrto glavo. Iz tega razloga je knez Karađorđe prepovedal nositi moškim dolge lase. Šele brezobzirni knez Miloš je mogel izvršiti ta ukaz. On pozove kmete na dogovor, pošlje tja kapetana z biriči, ter so z velikimi škarpami porezali kmetom kite. Mirni britanski kmetje so se nekoč pobunili, ko so zapazili na svojem domačem cerkvenem stolpu stensko uro z nihalom, ker so mislili, da so za vedno prenehali dobri stari časi. Revolucionarni srbski kmeti pa so pordeli od strahu, ko so nosili v rokah domov vsak svojo kito, debelo skoraj kakor konjski rep. Ko so njihove žene videle, kaj se je zgodilo, se je zaslišalo po vaseh jokanje in vriščanje, kakor bi kuga zahtevala v vsaki hiši vsaj eno človeško žrtev.

Kostanjeviški samostan in cerkev — vojna grobnica. Frančiškan p. Zoldan je zamislil načrt, da se kostanjeviški samostan in cerkev preuredita v ogromen vojni osiraj, v katerem naj bi se spravile kosti 60.000 v svetovni vojni tamkaj padlih vojakov. Osiraj bi obsegal 1550 m². Odlikovani vojniki in slavni poveljniki dobe posebna, častna mesta. Poseben del osiraja bi obsegal kosti padlih sovražnikov. Načrt za osiraj je že izdelal arhitekt inž. Silv. Barich. Osiraj bi izročil v varstvo »Marije Okopniške« — »Madonna della Trincea«, kip, ki ga je z nevesčimi rokami sicer, začasa vojne izklesal italijanski vojak, in ki so ga potem ital. vojniki visoko častili. — Po tem načrtu naj tedaj kostanjeviški samostan, ki je prenehal služiti živim, preide v službo mrtvih.

VESOLJNI ZBOR PRAVOSLAVNE CERKVE.

O pravoslavnih Binkošti, 20. jun. se bo prišel vesoljni zbor pravoslavne cerkve na sveti gori Atošu. Zboru se splošno pripisuje izreden pomen, kajti bo sklepal o važnih zadevah. Temeljno vprašanje tvori pregled kanoničnega prava. Njegove določbe se bodo spravile v sklad s sedanjim stanjem pravoslavne cerkve. Na to se bo pretresalo vprašanje o zedinjenju vseh krščanskih cerkva. Na zboru bodo menda nastopili tudi zastopniki nepravoslavnih kristjanov. Pričakuje se, da bo končno odpravljeno sedanje razkolniško stanje bolgarske cerkve (ki je bila izobčena l. 1872). Tozadevna predhodna pogajanja so se že pričela.

Do sedaj so naznanili svoj prihod sledeči triarhi: antiohijski, aleksandrijski, jeruza-

Nadvojvoda Otto, sin pokojnega avstrijskega cesarja Karola, ki bi ga pristaši habsburške dinastije v pripravnem trenutku radi proglasili za kralja Ogrske.

lemski, srbski, romunski in nekdanja ekumenska patriarha Meletij oz. Konstantin. Število vseh udeležencev zbora (s pravico glasovanja) presega 500, v celem pa bo gotovo navzočih več tisoč oseb.

Zalibog dosedaj še ni znano, ali se bodo udeležili zbora zastopniki ruske pravoslavne cerkve. Duhovniki begunci pričakujejo odločitev metropolita Petra, sedanjega varuha patriarhovega prestola. Sovjetska vlada menda ni posebno naklonjena misli o potovanju voditeljev moskovske staropravoslavne duhovščine (»tithonovcev«) v inozemstvo.

NAJDENI OSTANKI DEKABRISTIČNIH REVOLUCIONARJEV.

Petrograjska ruska akademija znanosti je imela posebno svečano sejo o priliki stoletnice revolucije dne 26. oziroma po pravoslavnem koledarju, 14. decembra 1825. Akademija je natisnila tudi zgodovinski zbornik z neobjavljenimi prispevki onih dekabristov, katerih imena se nahajajo v ruski literarni zgodovini (romanopisca A. Bestuževa-Marlinskega in pesnikov Odojevskega, Rajevskega, Rilejeva).

Sovjetskim oblastem se je tudi posrečilo najti kraj, na katerem je bila pokopana l. 1826. petorica voditeljev revolucionarjev. Neki 70 let stari upokojeni paznik petropavlovске trdnjave je zvedel skrivnost od svojega očeta, ki je bil paznik istotam. Obešeni dekabristi so bili zakopani na malem nevskem otoku, medtem ko se je vršilo vse dosedanje neuspelo raziskovanje na velikem otoku Golodaju. Treba je bilo posekati povrh grobov zasajene smreke in takrat so se našli med koreninami ostanki razpadlih krst. Zgodovinar P. Ščogolev, poznavec dekabristovske dobe, je odločno potrdil pristnost kraja pogreba. Smatra, da utegnejo biti veliki gumbi iz biserne matice obenem z dolgimi plavimi kodri na prepereli lobanji ostanki Hilejeva, ki je bil edini civilist med obešenci. Zlate težke epotele pa so nedvomno lastnina Pestelja, ki je bil edini polkovnik med obešenimi častniki. Spomladi bodo pokopali te ostanke na trgu pred Zimsko palačo in bodo postavili spomenik. Na ta način bodo končno dostojno počastili krvavi dogodki, kateri maloda niso prekinili vladanje carske hiše Romanovih že pred 100 leti.

PUSČAVA KARA-KUM.

20. decembra, pred Božičem, se je povrnil v Petrograd profesor S. Ščerbakov kot prvi Evropejec, ki je prišel v Kara-Kumsko puščavo. Potovalci so odšli iz turkestanke oaze Geok-Tepe v pričajanju, da bodo srečali le neobljudeno peščeno ravan, saj niso kazali njihovi zemljevidi nobene naselbine. V resnici pa je bila dozdevna puščava polna step, po katerih potujejo številne karavane velblodov. V daljavi 60 km od Geok-Tepe proti severu so se pričele številne obljudene oaze. Maloštevilni, Turkmenom sorodni rodovi pasejo tu velblode, ovce in koze. Posamezne naselbine štejejo kvečjemu 15—20 šotorov. Domačini so ohranili vse starinske šege.

250 km daleč od Geok-Tepe je našel profesor Ščerbakov bogata, milijarde vredna ležišča žvepla. Tukaj so menda kopali žveplo pred tisoč leti pod kitajsko-turkestanškimi vladarji, sedaj pa so zapadli ti naravni zakladi pozabljenju. Prebivalci oaz prav dobro poznajo posamezne stepe, ki vodijo po puščavi in so napeljene med grmovjem, katero drži skupaj pesek puščave. To je dokaz prastarega izročila, zato pa so bili prebivalci oaz naravnost prestrašeni po karavani prof. Ščerbakova. Ti rodovi živijo popolnoma v srednjem veku. Več sto let niso videli nobenega tujca. Celo živina ob vodnjaku se je splašala in odšla z zamolkim mukanjem, če je prišel blizu kak Rus, ker ni vajena belih obrazov.

Ne pozabite,

da bo 25. januarja t. l. v vseh prostorih Narodnega doma jubilejni

V. TRADICIONALNI TATJANIN VEČER

Zveze ruskih akademikov.

KONCERT.

ELITNA ZABAVA.

Gospodarsko

Poštarne hranilnice.

Koncem minulega leta je izšlo v Beogradu (tiskarna D. Jakšić) zanimivo strokovno delo: »Poštne hranilnice«. Knjigo, ki obsega 93 strani, je spisal centralni tehnik jugoslovanske poštne hranilnice v Beogradu Dragoslav P. Mihajlović, a predgovor ji je napisal dr. Gorka Niketić. Razdeljena je knjiga v šest poglavij. V poglavju od I.—V., ki zavzemajo skoraj dve tretjini knjige, podaja pisatelj zgodovino o postanku in razvoju poštne hranilnice. Domovina te ustanove je bila Anglija, a seme, iz katerega je vzklila in se razraslo v mogočno drevo, ki razteza danes svoje korenine preko vse zemeljske oble, je bilo pravcato gorčično zrnce: majhne dobrodelne hranilnice, ki sta jih koncem 18. stoletja snovala po Angleškem J. Smith in P. Wakefield. Pregled je razdeljen sledeče: Razvoj hranilnic v Angliji; Angleška poštne hranilnice; Važnost in potreba poštne hranilnice; poštne-hranilni promet; poštne-čkovni in virmanski promet; Organizacija poštne-hranilne, poštne-čkovne in virmanske službe; Mednarodna poštne-virmanska in poštne-hranilna služba. Šesto poglavje je še-le posvečeno »Poštne hranilnici kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev« in obsega 29 strani. Dodan je »Spisek poštne hranilnice, poštne-čkovnih in virmanskih zavodov«. V poglavju o jugoslovanski poštne hranilnici podaja pisatelj dosti podroben pregled o razvoju tega važnega državnega narodnogospodarskega zavoda. Podatki, ki jih najdemo tu, so prav posebno zanimivi za nas Slovence, saj dokazujejo, da je Slovenija tudi tej važni ustanovi hrbtenica in zaostaja za njo celo Hrvatska z Zagrebom, da o Srbiji niti ne govorimo.

Poštarne hranilnice v Jugoslaviji ima svoj zakoniti temelj v »Zakonu o poštne hranilnem, čkovnem in virmanskem prometu v kraljevinah Srbov, Hrvatov in Slovencev« z dne 5. aprila 1922 in v »Pravilniku o delokrogu in ustroju poštne hranilnice« z dne 20. oktobra 1922. Centrala v Beogradu je začela poslovati 1. oktobra 1923 in takoj nato se je začelo s preosnovo ostalih poštno-hranilnih zavodov (v Ljubljani, Zagrebu in Sarajevu) v pravcu centralizacije; danes tvorijo Ljubljana, Zagreb in Sarajev le podružnice beograjske centralne. Kako prisilna je ta centralizacija, ki bi, če bi že morala biti, spadala po dejanskem položaju v Ljubljano, nam povedo sledeče uradne številke:

Imeli so v Jugoslaviji odprtih čkovnih računov:

	V Beogradu:	V Sarajevu:	V Zagrebu:	V Ljubljani:	Skupaj:
31./XII. 1923	433	2472	3742	3738	9285
31./XII. 1924	1013	2577	3718	3998	11.306
31./V. 1925	1284	2574	3863	4131	11.852
31./X. 1925	1521	2612	3981	4194	12.308

V podrobnem je bilo stanje dne 31./XII. 1924 sledeče: Računov je bilo:

Beogradu: Sarajevu: Zagrebu: Ljubljani:

otvorenih	1022	3180	4065	4193
saldiranih	9	603	347	590
obstojećih	1013	2577	3718	3998

Denarnega prometa Mihajlović ne specifikira; znašal je po vseh računih poštne hranilnice 1. 1923. 63.153.956.072 Din, leta 1924. 122.468.740.962 Din in prvih šest mesecev leta 1925. 64.143.045.531 Din.

Od 1. januarja 1924 imamo v veljavi konvencijo s poštne hranilnice v Združenih državah, od 1. avgusta 1925 pa s poštne hranilnice v Kanadi; razen tega je poštne hranilnice v pogajanjih za vstop v mednarodno virmansko službo v zmislu stockholmskega aranžmana iz 1. 1915.

Ogromnega pomena bi mogla biti poštne hranilnice za naše izseljence in celokupno narodno gospodarstvo, ako bi se denarji, ki se stekajo v njej, pravično in pravilno uporabljali odnosedno razdeljevali. Kako nezdruživo pa so še razmere v tem pogledu, dokazuje najboljši slučaj nepokritega posojila Gospodarskemu društvu in ogromne poneverbe Mikolje, na kar opozarja v svojem predgovoru tudi dr. Niketić. Temu je deloma kriva tudi pomanjkljiva zakonodaja, ker še do danes nimamo potrebnih posebnih zakonov, ki bi urejali pravne odnose in institucije na področju poštne hranilnice.

Poslali so naši izseljenci v Ameriki petem poštne hranilnice v domovno 1. 1924. 443.416 dolarjev ali 33.579.731 Din (po povprečnem kursu 75.72).

Mihajlovićevo delo je splošno važnosti, saj je poštne hranilnice gospodarska institucija, ki ima, odnosedno dobiva stike z vsemi sloji naroda brez razlike, in tudi najširšimi žetli bi bilo, da bi se temeljito poznavanje te ustanove in njenega poslovanja čim najbolj razširilo. Zato je obžalovati, da je izšla v cirilici, ki je za velik del državljanov, najsi jo tudi za silo bero, vendar velika ovira za čitanje posebno strokovnih del, ki že tudi po svoji vsebini zahtevajo koncentracijo.

Naš les je predrag.

Ljubljana, 12. februarja.

Isti smo že dne 6. t. m. pod naslovom »Kaj pravijo na borzi?« opozorili na položaj našega lesnega gospodarstva. Konkurencija na inozemskih tržiščih postaja vedno bolj močna in nas sili k popuščanju predvsem v cenah. Znano je dejstvo, da smo izgubili že trg v južni in srednji Italiji. Kakor vse kaže, se za našo lesno produkcijo, trgovino in industrijo ne začenjajo boljše časi. Nasprotno — v krogih lesne trgovine in industrije prevladuje mnenje, da bo leto 1926. za te panoge slabo, ker je pričakovati zaradi konkurence še nadaljnega znižanja cen. Le z velikimi popusti v cenah nam bo mogoče pridobiti nazaj izgubljena tržišča.

Ista tendenca se pojavlja tudi v ostalih na lesu bogatih pokrajinskih državah. Pod naslovom »Naše drvo je preskupo« ugotavlja današnji zagrebški »Jutranji list«, da so izgledi naše lesne industrije žalostni.

Lanskoletne jesenske dražbe v Slavoniji so se zavlekle v zimo, ker ni bilo kupcev. Na zadnji dražbi Brodske imovne občine v Vinokovcih ni bil od objektov v vrednosti ca. pet milijonov dinarjev prodan niti eden. Naš les je postal predrag!

Za to so perspektive za posetnike gozdov temne. Cene lesa se bodo morale po mnenju strokovnjakov že na panju znižati, pričakovati je znižanja posredniških izdatkov. Naloga države je, da prisloži omejenemu lesnemu gospodarstvu na pomoč. Vendar se bojmo, da bo ta klic — kakor tudi vsi prejšnji — ostal brez odmeva.

V »Slovenec« smo objavili že v decembru t. l. članek g. Pavla Cvenkla, lesnega sen-

zala ljubljanske borze, v katerem je ugotovil, da je bilanca leta 1925. v lesni trgovini in industriji najžalostnejša v povojni dobi. In danes moramo konstatirati, da ni pričakovati izboljšanja; tudi druge pokrajine države bodo trpele pod tem in v konkurenčni borbi bo padlo še več eksistenc. Leto 1926. bo še slabše kakor 1925!

Ekonomet.

Elektrarna Zagradec v konkuru. Uradni list z dne 12. januarja t. l. objavlja konkurz o imovini »Elektrarne Zagradec« reg. družbe z o. zavezo, doslej s sedežem v Višnji gori. Prvi zbor upnikov 27. jan., oglasni rok do 13. februarja, ugotov. narok 27. febr. (Okrožno sodišče v Novem mestu.)

Konkurz. O imovini ing. Rudolfa Pečlin v Mariboru, reg. pod firmo: Jugoslov. importno in eksportno podjetje inž. Rudolfa Pečlin v Mariboru. Termini: 16. jan., 22. febr., 6. marca 1926.

Belgrajske banke. Večina belgrajskih bank sklicuje sedaj v »Službenih novinah« svoje delničarje k običnemu zboru za leto 1925. v mesecu februarju t. l. Po dosedanjih informacijah bodo delile banke večinooma iste dividende kakor za leto 1925. Skoro vse banke beležijo znaten dvig hranilnih vlog, kar je pripisovati visoki obsejni meri in splošni stagnaciji. Splošno se vse banke pritožujejo nad visokimi davčnimi bremenmi, o čemur pa denarni zavodi v Sloveniji vedo, da so njih bremenja še večja.

Kartel tvornice umetnega gnojila. Iz Zagreba poročajo, da sta sklenili »Tvornica umetnog gnojila Danica d. d.« v Koprivnici in »Zorka d. d.« v Subotici sporazum in osnove družbo »Fosfat d. d. za promet in trgovinu umjetnim gnojivima« v Zagrebu. Ta družba bi imela prodajati produkte obeh tvornic, kar pomeni, da sta se obe tvornici zedinili za enotne cene in razdelitev tržišča. Tvornica kemičnih izdelkov d. d. v Hrašniku, ki tudi producira superfosfat, je ostala izven sporazuma.

Koncentracija v češko-lovaškem bankarstvu. Po vesteh angleških listov se pripravljajo v Češkoslovaški velika koncentracija bank. Razpravlja se o interesu skupnosti Češke banke, Praške kreditne banke, Češkoslovaške agrarne banke in Češkoslovaške eskomptne banke. Vendar dosedaj še ni znano nič bolj konkretnega.

Znižanje diskonta v Češkoslovaški. Iz Prage javljajo, da je pričakovati pri bančnem uradu češkoslovaškega finančnega ministrstva znižanje diskonta.

Pred znižanjem diskonta v Nemčiji. Iz informiranih krogov prihaja vest, da bo nemška državna banka v kratkem znižala diskont za 1 odstotek.

Angleške finance. V zadnjih treh četrtletjih 1925 so znašali dohodki 500 mil. funtov, izdatki pa 624 milijonov, tako da je deficit dosegel ogromno vsoto 124 milijonov funtov šterlingov. Vendar pa je v prvih 3 mesecih t. l. pričakovati večji dotok dohodkov in deficit bo gotovo znatno manjši.

Borza

Dne 12. januarja 1926.

Denar.

Zagreb,	Berlin	13.405—13.505	(13.40—13.50),
Italija	227.21—229.61	(226.00—227.30),	London
273.677—275.677	(273.34—275.34),	Newyork	53.35—
50.95	(50.156—50.756),	Pariz	215—219
(219.25),	Praga	166.55—168.55	(166.54—168.54),
Dunaj	7.92—8.02	(7.9125—8.0125),	Curih
10.9714	(10.887—10.967),	Bruselj	253—259.
Curih,	Belgrad	9.175	(9.175),
72.50	(72.50),	Berlin	123.80
		(123.20),	Italija

(20.50), London 25.135 (25.115), Newyork 517.75 (517.75), Pariz 19.82 (19.72), Praga 15.322 (15.325), Dunaj 72.50 (72.50), Atene 7.15 (7.10), Bukarest 2.325 (2.325), Sefija 8.675 (8.675), Madrid 73.00 (73.15), Varšava 64.50 (64.50), Amsterdam 203.10 (203.10), Bruselj 23.50 (23.50), Kopenhagen 128.85 (128.85), Stockholm 138.00 (138.55), Oslo 105.50 (105.50).

Dunaj Devize: Beograd 12.5450—12.5375, Kordanj 176.80—177.20, London 31.45—31.55, Milan 28.63—28.75, Newyork 700.35—811.85, Pariz 27.15—31, Varšava 133.75—104.25, Valute: dolarji 711—715, lira 28.58—78, dinar 12.52—58, češkoslovaška krona 20.99—21.11.

Praga Devize: Lira 126.1250, Zagreb 50.6250, Pariz 136.7750, London 163.7750, Newyork 33.70.

Vrednostni papirji.

Ljubljana: 7% invest. posoj. 77—79, vojna odškodnina 324—327, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Čeljska 200—202, zaklj. 202, Ljublj. kreditna 210 den., Merkantilna 100—105, Praška 900 den., Slavenska 50 den., Kred. zavod 177—185, Strojne 125 den., Vevče 110 den., Stavbne 100—110, Seši 115 den.

Zagreb 7% invest. posoj. 79 bl., agrari 45—48, vojna odškodnina 329—330, ult. febr. 800—503, Hrv. esk. 121—124, Kred. 123—125, Hipobanka 64 64.10, Jugobanka 105.50—106, Pradediona 960—970, Ljublj. kreditna 210 zaklj., Srpska 144—146, Eksploatacija 32—37, Sečerana 370—385, Nihag 35 bl., Gutmann 810 den., Slavex 150 bl., Slavonija 43—45, Trbovlje 835—880, Vevče 110 den.

Dunaj: Podn.-savsko-jadr. 663.000, Živno 785.000, Alpine 252.200, Greinitz 180.000, Kranjska industrijska 250.200, Trbovlje 436.000, Hrv. esk. 135.000, Leykam 152.000, Hipobanka 77.000, Mundus 900.000, Slavonija 52.200.

Blago.

Ljubljana. Les: Orehovi hodi od 30 cm prem. napr., ogledani, fco nakl. post. 2 vag. 650—670 zaklj. 6.0, bordonali 28.30 uso Fiume, fco meja 350 den., trami 3.8—6.8, 4—10 m. monte, napol suhi, fco vag. meja 200 bl., deske 20 mm, 4 m, 1. II, III, monte, fco meja 500 den. — Zito in poljski pridelki: Pšenica 74 kg 2%, fco v. srem. post. 250 bl., koruza, umetno sušena, fco vag. sr. p. 160 bl., koruza, umetno sušena fco vag. slav. post. 165 bl., koruza nova, času primerno suha, fco vag. naklad. post. 125 bl., koruza drobna, domača, fco vag. slovenska post. 165 bl., oves, ječmen, fco vag. nakl. post. 190 bl., ječmen, 62 kg, malo zadu-hel, glavn. vzorca, fco vag. baška post. 160 bl., proso rumeno, gl. vz., par. Ljubljana 25 bl., ajda domača, fco vag. slov. post. 200 bl., ajda poljska, cecurina, fco jugomeja 251.50 bl., otrobi čebeli, domači, fco vag. slov. post. 155 bl., otrobi drobni, domači, fco vag. slov. post. 135 bl., otrobi rženi, domači, fco vag. slov. post. 120 bl., fižol beli, rešetani, rinfusa, fco vag. sremaka post. 200 bl., fižol rjavi, rešetani rinfusa, fco vag. sremaka post. 200 bl. — Gnojila: Tomševa bladija, fco gar. 17—18%, v vrečah po 100 kg b-n, neocarinjena, fco vag. Ljubljana 120 bl.

Sport

V proslavo 15 letnice kluba privleči smučka sekcija SK Hribe dne 24. t. m. medklubsko tekmo v smučnem teku. Praga bo izpeljala v okolici Kranjske gore oziroma Mojstrane, ob slabih snežnih razmerah pa v Planici. Natančni podatki bodo pravčasno objavljeni. Tekmujejo senjorji, po možnosti 25 km, dame 5 km in naraščaj 12 km. Pristop k tekmovalstvu imajo vsi pri JZSS verificirani tekmuovalci in tekmuvalke ter naraščaj vseh v JZSS včlanjenih klubov. Za naraščaj se smatra vsak, ki se ni izpolnil 18. leta. Prijavljajo se v trgovini Jozo Gorc, palača Ljublj. kreditne banke, do 22. t. m. opoldne. Kasnejše prijave se sprejemajo samo proti dvojni prijavi. Prijavnina znaša za senjorje in dame 15 Din, za naraščaj pa 10 Din. Za nagrade dote prva tri mesta senjorjev, prvi dve mesti dam in prvo mesto naraščaja kolajno. Izven konkurence lahko tekmujejo tudi vojaši, učelečenci tečajev v Kranjski gori; prijavnina znaša 17 Din; nagrada za prvi dve mesti je kolajna. Član, članica in naraščajnik SK Hribe, ki se plasirajo kot prvi, dobe kot posebno darilo 1 par novih smučk; član in članica poleg tega še našo pravka kluba.

Drsališče SK Hribe je zopet odprto.

NOGOMET.

V Ljubljani se je vršila pretečeno nedelo prijateljska tekma Primorje: Hermes, ki je končala z rezultatom 1:1. Obe moštvi sta bili boljši v obrambi kot v napadalnih vrstah: sredi drugega polčasa se je igralo igro prekinit, ker je nasloplja gosta megle.

Cirka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski spisal Jules Verne. — Poslovenil A. D.

Kapitanu Johnu seveda ni prišlo na misel, da bi ga jel tolažiti. Razdelil je tovarišem crožje in vsi so bili pripravljeni, da zapode mornarje, ki so se napajali z žgano pijačo in pri tem bogoskrunsko kleli.

— Prvega teh lumpov, ki se približa kabini, ustrelim kakor psa, je dejal mirno major.

Mornarji so najbrž videli, da se major ne misli šaliti, zato so se po par brezuspešnih poskusih plenjenja izgubili.

Ladja se ni več ganila. Morje se je polagoma poglobilo. Tudi veter je ponehal. Ničvredna skatija bi mogla torej teh par ur še vzdržati. Ko izide sonce, bi si opan ogledal položaj. Rečimo, da bi se dalo brez nevarnosti pristati, potem bi se posadka in potniki prepeljali na brag v malem čolnčku. Treba pa bi bilo vsaj treh voženj, zakaj v njem ni bilo prostora več kakor za četrto osebo. Kar zadeva veliki čoln, smo že povedali, da so ga odnesli valovi.

Tako je John Mangles mislil na težave in nevarnosti polčaza, hkrati pa pristuškoval šumu, ki ga je delalo v daljavi kipevalje. Skušal je predreti z očesom črno temo. Vpraševal se je, kako daleč je še do suhe zemlje, ki se je veselo in boje h krati. Kipevanje se čuje včasih na več milj daleč. Ali bi krhki čolnček mogel vzdržati na daljši vožnji?

Med tem, ko je John tako razmišljal in prosil nebo za žarek luči, so utrujene potnice, zanašajoč se na njegove besede, mirno zaspale na ležišču. Ker je bila ladja čisto pri miru, so lahko zadremale za par ur. Tudi Glenarvan, John in ostali tovariši so naredili tako, da jih spanec nekoliko osveži, saj ni bilo čuti nobenega glasu od pijanah klad. Ob eni po pol-

noči je zavladala na krovu globoka tišina; ladja sama se je menda zazibala v globok sen na svoji pešeni postelji.

Okrog četrte se je prikazal na vzhodnem obzorju prv svet. Oblaki so se nalahno pobarvali v blede svetlobi zarje. John se je vrnil na krov. Meglena koprena je zastirala otzore. Nedoločni obrisi so se odražali v daljavi, pa nad megleno rto. Lahak veter je še burkal morje, valovi so se izgubljali v daljavi med težkimi, nepremično visokimi oblaki.

John je čakal. Čimdalje bolj svetlo je postajalo, na obzorju se je prikazala rdečica. Megleni zastor se je po malem umikal v ozadje. Iz morja so zaštrlele črne pečine. Nato se je začrtala ob penastem pasu črta, v daljavi so se zaškrili gorski vrhovi. Zemlja je bila blizu, komaj par streljajev od ladje.

— Zemljal je zaklical John Mangles.

Klic je prebudil prijatelje, ki so prihiteli na krov in molče gledali na čbalo, ki je vstajala na obzorju. Naj bo gostoljubna ali krvava, na njo se jim bo zateči.

— Kje je Will Halley? je vprašal Glenarvan.

— Ne vem, mylord, je odgovoril John.

— In njegovi mornarji?

— Izginili, kakor on sam.

— In brez dvoma pijani kot klade kakor Will Halley, je pristavil prijatelj.

— Poiščite jih! je ukazal Glenarvan, saj jih ne moremo pustiti na ladji.

Mulrady in Wilson sta se podala v spodnje prostore. Par trenotkov nato sta bila že nazaj. Kabine so bile prazne. Preiskali so še podpalube in vso ladjo prav do kleti. Našli niso ne Willa Halleya, ne njegovih mornarjev.

— Kaj, nikogar? je vprašal Glenarvan.

— Ali so padli v morje? se je pošalil Paganel.

— Vse je mogoče, je odgovoril John Mangles, ki ga je stvar zaskrbelo.

Nato se je obrnil k mornarjema.

— Pripravi čolnček! je narečil. Wilson in Mulrady sta šla, da ga spustita v morje, pa čolnčka ni bilo več.

Peto poglavje.

Mornarji za silo.

Will Halley in njegova posadka so izbrabili temno noč in trdno spanje popotnikov ter ubežali na edinem čolnčku, ki ga je ladja še premogla. Kapitan, ki bi moral z ladje poslednji, jo je zapustil prvi. Nobenega dvoma ni bilo več, saj ni bilo ne kapitana, ne čolnčka.

— Bojazljivi malopridneži so rčbegnili, je zaključil John Mangles. Nič hudega ali pa še bolje: bogve koliko mučnih prizorov so nam prihranili!

— Tudi jaz bi dejal, da je tako bolje, je odvrnil Glenarvan. Sicer pa, saj imamo na krovu kapitana Johna in korajžnih mornarjev. Če nismo tako spretni, smo pa zato poslušnejši in manj delamrjni.

Major, Paganel, Robert, Wilson in Mulrady, da, celo sam kuhar Olbinett so viharno pritrdili Glenarvanovim besedam. Stopili so v vrsto in se ponudili kapitanu Johnu.

— Kaj nam je storiti? je vprašal Glenarvan.

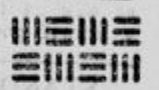
Mladi kapitan je pogledal po morju, za trenotek premeril pomanjkljivo jadrce, malo pomislil, nato pa dejal:

— Na dvoje načinov se lahko rešimo iz neprijetnega položaja: ali spravimo ladjo nazaj na morje, ali pa zgradimo splav — kar ne bo baš pretežko — in se podamo na suho.

— Če moremo ladjo splaviti nazaj na odprto morje, menim, da bi bilo to še najboljšje. Kaj mislite?

— Prav imate, blagorodje, zakaj kakor hitro smo na suhem, nismo prevoznih sred tev.

— Bojmo se čbale, je pristavil Paganel. Novi Zealandi ne smeš nikoli zaupati.

Priporočamo »Ljudske knjižnice« v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. 17 predvojnih zvezkov po nizkih cenah ter nova ilustrirana zvezka: 19. zv. Kazan, volčji pes, br. 18 Din, vez. 30 Din. 20. zv.: Kralji gor, br. 18 Din, vez. 30 Din. — KOL.

Priporočamo »Ljudske knjižnice« v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. 17 predvojnih zvezkov po nizkih cenah ter nova ilustrirana zvezka: 19. zv. Kazan, volčji pes, br. 18 Din, vez. 30 Din. 20. zv.: Kralji gor, br. 18 Din, vez. 30 Din. — KOL.

Priporočamo »Ljudske knjižnice« v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. 17 predvojnih zvezkov po nizkih cenah ter nova ilustrirana zvezka: 19. zv. Kazan, volčji pes, br. 18 Din, vez. 30 Din. 20. zv.: Kralji gor, br. 18 Din, vez. 30 Din. — KOL.

Priporočamo »Ljudske knjižnice« v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. 17 predvojnih zvezkov po nizkih cenah ter nova ilustrirana zvezka: 19. zv. Kazan, volčji pes, br. 18 Din, vez. 30 Din. 20. zv.: Kralji gor, br. 18 Din, vez. 30 Din. — KOL.

Priporočamo »Ljudske knjižnice« v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. 17 predvojnih zvezkov po nizkih cenah ter nova ilustrirana zvezka: 19. zv. Kazan, volčji pes, br. 18 Din, vez. 30 Din. 20. zv.: Kralji gor, br. 18 Din, vez. 30 Din. — KOL.

Priporočamo »Ljudske knjižnice« v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. 17 predvojnih zvezkov po nizkih cenah ter nova ilustrirana zvezka: 19. zv. Kazan, volčji pes, br. 18 Din, vez. 30 Din. 20. zv.: Kralji gor, br. 18 Din, vez. 30 Din. — KOL.

Priporočamo »Ljudske knjižnice« v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. 17 predvojnih zvezkov po nizkih cenah ter nova ilustrirana zvezka: 19. zv. Kazan, volčji pes, br. 18 Din, vez. 30 Din. 20. zv.: Kralji gor, br. 18 Din, vez. 30 Din. — KOL.

Priporočamo »Ljudske knjižnice« v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. 17 predvojnih zvezkov po nizkih cenah ter nova ilustrirana zvezka: 19. zv. Kazan, volčji pes, br. 18 Din, vez. 30 Din. 20. zv.: Kralji gor, br. 18 Din, vez. 30 Din. — KOL.

Priporočamo »Ljudske knjižnice« v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. 17 predvojnih zvezkov po nizkih cenah ter nova ilustrirana zvezka: 19. zv. Kazan, volčji pes, br. 18 Din, vez. 30 Din. 20. zv.: Kralji gor, br. 18 Din, vez. 30 Din. — KOL.

Priporočamo »Ljudske knjižnice« v

V Mariboru so klubi istotako porabili ugodno vreme zadnjih štirinajst dni za nekoliko nogometnih tekem. Maribor je zmagal nad Rapidom s 6:5, Rapid nad Merkurjem s 13:1. Zadnjo nedeljo sta igrala 2 mešana teama; team A je zmagal z 11:3. V moštvo je bilo 7 igrarjev Rapida, 3 Maribora in 1 Merkurja.

Splitški Hajduk je zaključil svojo turnejo v Egipt ter se vrača te dni preko Trsta zopet domov. Zadnji dve tekmi sta končali z negativnim rezultatom in sicer je zgrabil 1. jan. v Kairu proti reprezentanci Kaira z 1:4 ter 3. jan. v Aleksandriji proti tamkajšnji reprezentanci z 0:2. — V roku 14 dni je igral Hajduk torej skupno 6 iger, score se glasi 10:11; 2 igrari je dobil, 1 igral neodločeno, 3 pa zgrabil. Nekatera poročila vedo, da je igral še sedmo tekmo in sicer ponovno z reprezentanco Aleksandrije, v kateri je zmagal s 3:2.

V Zagrebu je bilo odigrano v nedeljo 15 tekem prvega kola podveznih pokalnih tekem. Med drugim je zmagal HASK nad Poštariji z 20:0 in Gradjanski nad Concordijo z 2:1. — Pred dnevi so priredili delavski klubi Grafika, Amaterji, Pekarji, Sloga delavski nogometni turnir, ki zaznamuje lep moralni in materijalni uspeh. Zmagovalec turnirja je Grafika, utešni pokal je dobil Pekarški SK. Turnir je bil zaključen s tekmo delavske reprezentance Zagreba z Željezničarskim SK, rezultat 5:1 za Željezničarje.

V Beogradu je včeraj podlegel Novi Sad Belgradu z 2:15!

Nekateri mednarodni rezultati: Rapid (Dunaj): Sportni klub 5:2 (prvenstvena); Slovan (Dunaj): Slavija (Praga) 7:3; DFC (Praga): FC Milan 8:0; Sparta (Praga): FC Barcelona 7:2 in 1:1; Vienna (Dunaj): Real Sociedad (San Sebastian) 4:1; italijanski team, določen proti Češkoslovaški: Nemzeti (Budimpešta) 5:3 (Češkoslovaška igra v Milanu prihodnjo nedeljo); DFC: FC Zürich 6:1; Amateure (Dunaj): Bordeaux 8:1.

RIGOULOT - CADINE.

Spet sta si stala ta dva Herkula nasproti, spet v desetoboju, spet je zmagal Rigoulot, a to pot bolj učinkovito kot zadnjič. Dosegel je 2313 točk, Cadine pa 2100. V sedmih vajah je bil Rigoulot boljši, Cadine samo v treh. In kar je najbolj zanimivo, Rigoulot je zmagal tudi v dviganju od tal, torej v vaji, v kateri je bil sicer Cadine zmeraj nedosežen. Rigoulot

lotovi uspehi mejijo večkrat na svetovne rekorde, tako poteg z desnico 100.5 kg, poteg z obema rokama 126.5 kg; dvig od tal 271.5 kg je pa nov svetovni rekord. Uspehi v desetih vajah so bili tile:

	R.	C.
1. Pravilno tezo z desnico	54.0 kg	47.0 kg
2. Ista vaja z levico	45.0 kg	47.0 kg
3. Tezo obojerno	100.5 kg	90.0 kg
4. Vihtenje	88.0 kg	84.0 kg
5. Poteg z desnico	100.5 kg	85.5 kg
6. Sunek z desnico	90.0 kg	93.5 kg
7. Obojerno poteg	126.5 kg	106.5 kg
8. Sunek s kratk. ročkama	120.0 kg	124.0 kg
9. Sunek z dolgo ročko	160.5 kg	130.5 kg
10. Dvig od tal	271.5 kg	242.0 kg

(telo se mora zravnat).

Rigoulot je dvignil od tal tudi 280 kg; predsednik razsodišča je rekel »dobro«, drugi so bili proti, in ostalo je pri 271.5 kg, kar je še zmeraj dosti nad dosedanjim rekordom. Rigoulot je res neprekosljiv, »vrsta zase«. V. Š.

Turistika

Kranjska gora. Vremensko poročilo od 12. jan. ob 7 jutraj. — 8° C. Barometer pada. Brez oblakov. Srež 20 cm visok. Smuka ugodna. J. B. Sedivý.

Boj za treznost

K našemu včerajšnjemu poročilu o poteku občnega zbora »Svete vojske« nam sporoča pisarna »Svete vojske« sledeče: »Občni zbor je pozdravil tudi g. dr. Pire, šef drž. higien-skega zavoda in zastopnik inspektorja ministrstva za narodno zdravje, ki je povdarjal, da je »Sveta vojska« na pravi poti, ker je pričela reševati tudi problem protialkoholnega gospodarstva. Izjavil je po nalogu g. inspektorja, da bo društvo v bodočem poslovnem letu dobilo primerno podporo. V imenu »Društva za gojitev treznosti« je pozdravil občni zbor

g. Puhar, ki je v izbranih besedah povdarjal potrebo, da se tudi žene organizirajo proti neznosnemu pijančevanju. Orlovsko podzvezo je zastopal g. dr. Rožman, ki je z velikim zanimanjem posegal v debato.

Brezalkoholna prireditel »Svete Vojske«, ki se je vršila v nedeljo popoldne, je bila izredno dobro obiskana. Dvorana je bila tako prenapolnjena, da so cele trume gostov morale oditi. Vsled tega je tudi zabava nekoliko trpela. Pravilna igra »Palček Potep«, ki so jo igrale mlade junakinje - učenke osnovne šole v Lichtenurnu, je prav ugajala. Deklamacije so bile primerno zbrane in prednašane. Posebno je ugajala »Pesem o škarpetuc«, ki jo je moral na viharo ploskanje občinstva g.

Sitar ponoviti. »Zapisnik v deželni vinski kleti« je bil poln sarkazma na naše piske razmere. Člani »Svete Vojske« na III. realni gimnaziji v Ljubljani so izvajali več izredno dobro pripravljenih prizorov ter igro »Bucek v strahu«, ki je povzročala salve smeha.

Naše dijaštvo

Akadska kongregacija ima nocoj zopet stanek v kapeli.

Kupi srečko v korist naših študentov!

Vremensko poročilo

11. januarja 1926.

Kraj	Čas	Baro-meter	Tempe-ratura	Rel. vlaga v %	Veter	Oblač-nost	Padavine v mm
Ljubljana	7	768.5	— 7.6	62	jug. zah.	3/4	0.4
	14	770.8	— 9.0	51	jug. vzh.	1/4	—
	21	772.3	— 10.3	56	sev. vzh.	jasno	—
Maribor	7						
Zagreb	7	770.1	— 8.0	75	sev. vzh.	3/4	—
Belgrad	7	768.7	— 10.5	75	sever	3/4	1.0
Sarajevo	7	767.4	— 11.0	66	vzhod	3/4	—
Praga	7	775.5	9.0	—	sever	3/4	—
Dunaj	7						
Inomost	7						

Barometer je reduciran na morsko gladino.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1.50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko!

Izurjena ŠIVILJA

gre šivat brezplačno v hišo, kjer bi imela tudi stanovanje. Sprejme tudi službo sobarice. — Ponudbe na upravo lista pod šifro: »Šivilja« 242.

IZURJENA

STROJEPISKA

perfektna v nemščini in slovenščini, v govoru in pisavi, išče službe. Ponudbe na upravo lista pod šifro: »Dobra moč« štev. 234.

Iščem v stalno službo, neoženjenega VEŠČEGA

sadjarja

Ki se razume tudi na druga vrtna opravila. Stanovanje, kurjava in elektr. razsvetljava prosta, plača po dogovoru. Nastop službe do 15. febr. 1926. —

JOS. LENARČIČ velepos., Verd - Vrhnika.

DRUŽABNIK (-CA)

s 100.000 Din za zelo dobičkanosno industrijsko podjetje v Ljubljani, se išče za takoj. Naslov v upravi pod štev. 246.

STANOVANJE

soba in kuhinja, event. 2 sobi s souporabo kuhinje in priključne, se odda s 15. jan. ali 1. febr. zakoncem brez otrok. — Vprašati pri upravi lista pod štev. 232.

Dotična gospa,

ki je 28. dec. 1925 izstopila na postaji Višnjagora in pozabila DEŽNIK, ga dobi v Novem mestu 207

Vrtnarja

oženjenega, ki mu žena pomaga, za ca. 1 oral vrta, 1 rastlinjak in eno silnico, sprejme Uprava kn.-šk. posestev Sloven-ski log (Beltnava), p. Maribor. — Ponudbe s stavljenimi pogoji je poslati na upravo posestva. Nastop event. takoj. 200

Filip Jerman

se naproša, da pošlje svoj NATANČNI naslov, ker se pisma, naslovljena na DOL pri Ljubljani — stalno vračajo nazaj s pripombo: »Nepoznan«. BRANKO J. STOJANOVIČ, jermenar, Beograd.

Seno,

jamčeno slad-ko, se kupi v večji množini — franko vagon. — Ponudbe na: Josip Rudman, trgovina, Krkavas - Brežice. 236

Kopalna peč

bakrena, malo rabljena, se prav poceni prodaja. — Vprašati pri upravi lista pod štev. 251.

Modroce

vsakovrstne, žične vložke, otomane, divane in klub. garniture, dobavlja in izvršuje po naročilu priznane solidno in najceneje RUDOLF SEVER (Gospodstvska cesta 6).

KOKS - ČEBIN

Wollowa ulica 1/II. — Telefon 56

KUPIM

smrekovih okroglic 1 m dolžine, od 10 cm naprej, olupljene. Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Celulozni les« štev. 223.

ALOJZIJ BERNIK

Škofja Loka 54, priporoča veliko zalogo roženih GLAVNIKOV Lastna izdelovalnica. Dobro blago, cene zmerne.

OGLJE

IN BUKOVA DRVA ponudite z navedbo cene Družbi »ILIRIJA«, Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

PERJE!

kokoške, purje, račje, gosje in gosji PUH, prodaja in razpošilja po najnižji ceni

E. VAJDA

Čakovec, Medjimurje

VODNE TURBINE

najnovejša konstrukcije - avtomatične

regulatorje, zatvornice

izdeluje in dobavlja

ING. F. SCHNEITER Škofja Loka

Prvovrstne reference. Zahtevajte ponudbo! Konkurenčne cene.

KANADA

Rodbine naselnikov in poljski delavci!

Kanadska vlada je za pomlad 1926 dovolila naselitev gotovega števila poljskih delavcev in kmečkih rodbin.

To število je pa majhno in se ne sme prekoračiti.

Oni, ki se zanimajo za pobilje pogoje, dobe vsi brezplačne informacije pri

CANADIAN PACIFIC

Ljubljana, Jos. Zidar, Dunajska 31

Zagreb, Petrinjska 40

Razpis.

Tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje na dan 18. januarja t. l. ob 11. uri dopoldne ponovno ustmeno

licitacijo za prevoz monopol-skih predmetov v letu 1926.

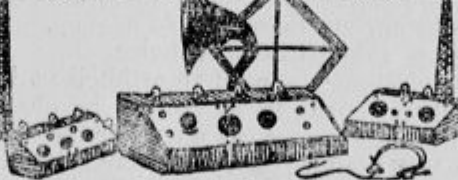
Celoletna, v poštev prihajajoča količina znaša približno 150.000 kg.

Prevoz se vrši od tobačne tovarne do ljubljanskih kolodvorov in obratno.

Vsa natančnejša pojasnila in pogoji se dobe v ekonomatu tobačne tovarne.

ELEKTRO-COMPANY O.Z.O.Z.

LJUBLJANA anglešč. endstall Sv. Petre cesta 15.

Radio - aparati

2 cevni aparat, komplet Din 2500.—
3 " " " " 3000.—
4 " " " " 4200.—

V teh cenah so vračunjene vse pri-tikline z dvema naglavnima slušalom.

Zajamčeno sprejemanje skoro vseh evrop. postaj.

Plačila na obroke.

Za amaterje vsi posamezni deli zelo poceni. — Radio-klubi 10% popust.

„SLOVENE“

Dobro je vsikdar naložen denar, ki ga inserent izda

za oglase

bolj razširjenem dnevniku. Vsak oglas, pa bodisi v majhni obliki (najmanjši prostor za enkrat samo 5 D) zagotovi oglaševalcu gotov

najbolj

uspeh. Vsakomur torej, ki ima kaj naprodaj ali dobaviti,

ali pa misli kaj kupiti, je

„Slovenec“ za insercijo

ob vsaki priliki najbolj

priporočljiv!

je za vsakega trgovca in obrtnika najbolj primeren list za uspešno reklamo.

v tem med na-šim ljudstvom po deželi naj-

bolj razširjenem dnevniku. Vsak oglas, pa bodisi v majhni obliki (najmanjši prostor za enkrat samo 5 D) zagotovi oglaševalcu gotov

uspeh. Vsakomur torej, ki ima kaj naprodaj ali dobaviti,

ali pa misli kaj kupiti, je

„Slovenec“ za insercijo

ob vsaki priliki najbolj